

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REPRODUKTIVNOM MATERIJALU ŠUMSKOG DRVEĆA

Član 1.

U Zakonu o reproduktivnom materijalu šumskog drveća („Službeni glasnik RS” , br. 135/04, 8/05 - ispravka i 41/09), u članu 2. posle reči: „plod” dodaju se zapeta i reči: „skupni plod” .

Član 2.

Član 3. menja se i glasi:

„Član 3.

Odredbe ovog zakona odnose se na reproduktivni materijal koji se proizvodi i koristi za potrebe podizanja i veštačkog obnavljanja šuma.

Ministar nadležan za poslove šumarstva utvrđuje spisak vrsta šumskog drveća čiji se reproduktivni materijal proizvodi i koristi za potrebe podizanja i veštačkog obnavljanja šuma.” .

Član 3.

U članu 4. stav 2. menja se i glasi:

„Odredbe ovog zakona ne odnose se na deo biljke i sadnicu vrsta šumskog drveća koje nisu namenjene potrebama podizanja i veštačkog obnavljanja šuma.” .

U stavu 3. reč: „proizvođača” zamenjuje se rečju: „dobavljača” .

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Odredbe ovog zakona ne odnose se na reproduktivni materijal koji je namenjen izvozu ili ponovnom izvozu u druge zemlje.” .

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 4.

U članu 5. tačka 4) menja se i glasi:

„4) semenska plantaža je zasad odabranih klonova ili potomstva punih srodnika ili polusrodnika namenjen za proizvodnju ploda i semena, koji često i obilno plodonosi, a seme se lako sakuplja, koji je izolovan ili kojim se gazduje tako da se izbegne ili redukuje oprašivanje iz spoljašnjih izvora;” .

U tački 15) posle reči: „genetske karakteristike” tačka i zapeta zamenjuju se zapetom i dodaju se reči: „uzimajući u obzir visinske granice, kada su od značaja;” .

Posle tačke 15) dodaju se tač. 15a) – 15g), koje glase:

„15a) autohtona sastojina ili izvor semena jeste ona sastojina ili izvor semena koji se obnavlja prirodnim putem, a može se obnavljati i veštačkim putem od reproduktivnog materijala sakupljenog u istoj sastojini ili izvoru semena ili u autohtonoj sastojini ili izvoru semena u neposrednoj blizini;

15b) domaća sastojina ili izvor semena jeste autohtona sastojina ili izvor semena, kao i sastojina ili izvor semena koji su veštački podignuti iz semena koje potiče iz istog regiona provenijencije;

15v) poreklo autohtone sastojine ili izvora semena jeste mesto na kome šumsko drveće raste, a poreklo neautohtone sastojine ili izvora semena je mesto odakle potiče seme ili sadnica. Poreklo sastojine ili izvora semena može biti nepoznato;

15g) provenijencija je prostor na kome se nalaze sastojine;" .

Posle tačke 16) dodaje se tačka 16a), koja glasi:

„16a) proizvodnja obuhvata sve faze dobijanja semena, doradu semena i uzgoj sadnog materijala iz semena ili delova biljaka;" .

Tačka 17) menja se i glasi:

„17) promet reproduktivnog materijala je izlaganje radi prodaje, nuđenje na prodaju, prodaja, isporuka, uvoz, uslužno posredovanje, davanje bez naknade (poklon, ustupanje i sl.) i razmena reproduktivnog materijala;" .

U tački 19) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 19) dodaje se tačka 20), koja glasi:

„20) nadležni organ za sprovođenje ovog zakona je ministarstvo nadležno za poslove šumarstva (u daljem tekstu: ministarstvo)." .

Član 5.

U članu 6. stav 3. posle reči: „sastojini” dodaju se zapeta i reči: „koja je fenotipski odabrana na nivou populacije” .

Član 6.

U članu 7. stav 3. reči: „nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: ministarstvo)” brišu se.

Član 7.

U članu 8. stav 1. menja se i glasi:

„Reproduktivni materijal šumskog drveća iz člana 3. ovog zakona koji se uvozi, u skladu sa carinskim propisima može da se koristi za podizanje i obnavljanje šuma ako:

1) je selekcionisan i potiče iz regiona sličnih ekoloških uslova koje ima region u kome će se sejati ili saditi, odnosno ako je kvalifikovan ili testiran;

2) nema uroda semena ili urod semena nije dovoljan ili ako na zalihama ne postoje dovoljne količine reproduktivnog materijala za potrebe podizanja i obnavljanja šuma u toj godini.

U stavu 2. posle reči: „ministarstvo” tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „u roku od osam dana od dana prijema urednog zahteva.” .

Član 8.

U članu 10. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

„Reproduktivni materijal namenjen podizanju i obnavljanju šuma može da se stavi u promet samo ako je proizveden od priznatog polaznog materijala.” .

Dosadašnji st. 1, 2. i 3. postaju st. 2, 3. i 4.

Član 9.

U članu 15. stav 2. menja se i glasi:

„Stručno rukovođenje poslovima proizvodnje reproduktivnog materijala može da vrši lice koje je diplomirani inženjer šumarstva, osim odseka prerade drveta, ili

diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, koji je u radnom odnosu ili je angažovan po osnovu ugovora za rad van radnog odnosa kod proizvođača reproduktivnog materijala.” .

Član 10.

U članu 16. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Brisaće se iz registra proizvođač reproduktivnog materijala, koji:

1) ne ispunjava uslove iz člana 15. ovog zakona,

ili

2) nije podneo prijavu za kontrolu proizvodnje u periodu od najmanje dve godine.” .

Član 11.

U članu 20. stav 4. broj: „2” zamenjuje se brojem: „3” .

Član 12.

U članu 22. stav 2. menja se i glasi:

„Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana ministarstvo izdaje uverenje o poreklu reproduktivnog materijala za pošiljku semena nastalu mešanjem selekcionisanog ili semena poznatog porekla koje potiče od dva ili više semenskih objekata unutar iste kategorije i istog regiona provenijencije ili iz istog semenskog objekta za seme sakupljeno u različitim godinama, koje mora da sadrži podatke o registarskim brojevima sastavnih delova smeše.” .

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Ako je predviđeno naknadno vegetativno razmnožavanje selekcionisanog, kvalifikovanog ili testiranog reproduktivnog materijala, izdaje se novo uverenje o poreklu, a materijal se odvojeno čuva radi njegove identifikacije.” .

Posle dosadašnjeg stava 3, koji postaje stav 4. dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

„Proizvođač, odnosno dobavljač podnosi ministarstvu zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka najkasnije u roku od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala.

Ministarstvo izdaje uverenje o poreklu iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahteva.” .

Član 13.

U članu 26. tačka 2) menja se i glasi:

„2) da stručno rukovođenje poslovima dorade reproduktivnog materijala vrši lice koje je diplomirani inženjer šumarstva, osim odseka prerade drveta, ili diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, sa najmanje dve godine radnog iskustva u struci.” .

Član 14.

U članu 29. stav 1. reči: „JUS-om i ISTA” zamenjuju se rečima: „nacionalnim standardima kvaliteta” .

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Sadni materijal veštačkih hibrida mora biti takvih opštih karakteristika u pogledu zdravlja, vitalnosti i fiziološkog kvaliteta da može da se stavi u promet.” .

Član 15.

U članu 30. stav 1. reči: „po međunarodno priznatom metodu” brišu se.

Stav 3. menja se i glasi:

„Utvrdjivanje kvaliteta i klasiranje reznica i sadnica vrši proizvođač.” .

U stavu 4. reči: „da izdaje sertifikate međunarodnog udruženja” brišu se.

Član 16.

U članu 31. stav 1. tačka 4) menja se i glasi:

„4) da za obavljanje poslova ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta reproduktivnog materijala ima zaposleno lice koje je diplomirani inženjer šumarstva, osim odseka prerade drveta, ili diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, sa najmanje dve godine radnog iskustva u struci.” .

Član 17.

U članu 34. stav 2. posle reči: „hibrida” dodaju se zapeta i reči: „kao i vrsta šumskog drveća iz člana 3. ovog zakona koji se vegetativno razmnožava” .

Član 18.

U članu 37a stav 5. menja se i glasi:

„Male količine semena u prometu prati deklaracija o kvalitetu koja ne mora da sadrži podatke o procentu klijavosti čistog semena i broju klijavih ili upotrebljivih semenki po kilogramu.” .

Član 19.

U članu 38. stav 1. posle tačke 5) dodaju se tač. 5a) – 5g), koje glase:

„5a) nameni;

5b) vrsti polaznog materijala;

5v) identifikacionom broju i nazivu regiona provenijencije;

5g) poreklu;” .

Posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„U slučaju reproduktivnog materijala kategorije „testirano” , čiji je polazni materijal uslovno priznat u skladu sa propisima donetim na osnovu ovog zakona, na etiketi mora biti naznačeno „uslovno priznato” .” .

Član 20.

U članu 43. tačka 9), tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 9) dodaje se tačka 10) koja glasi:

„10) vrši kontrolu dobavljača reproduktivnog materijala.” .

Član 21.

U članu 48. stav 1. tačka 5a) broj: „3” zamenjuje se brojem: „4” .

Posle tačke 5a) dodaje se tačka 5b), koja glasi:

„5b) ne podnese zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka najkasnije u roku od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala;” .

Član 22.

U članu 49. tačka 6a) broj: „3” zamenjuje se brojem: „4” .

Posle tačke 6a) dodaje se tačka 6b), koja glasi:

„6b) ne podnese zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka najkasnije u roku od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala;” .

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” .

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona, sadržan je u članu 97. tačka 9) Ustava Republike Srbije, kojom je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije usvojenim 21. jula 2022. godine, planirano je donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća, u cilju potpunog usaglašavanja sa Direktivom Saveta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. godine o stavljanju u promet šumskog reproduktivnog materijala (u daljem tekstu: Direktiva) i pratećih propisa EU donetih na osnovu te direktive.

Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 8/05 i 41/09 – u daljem tekstu: Zakon) delimično je usklađen sa Direktivom, zbog čega je 2021. godine upućen Evropskoj komisiji na komentare radi ocene usaglašenosti sa *acquis communautaire*. Takođe, 2021. godine realizovan je PLAC III projekat kao tehnička pomoć u cilju ocene usaglašenosti Zakona sa Direktivom, a kao rezultat projekta urađena je detaljna analiza usaglašenosti, koja je, zajedno sa dostavljenim komentarima Evropske komisije, bila osnov za izradu Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća.

Na osnovu navedenog, izmenama i dopunama Zakona dodatno se propisuju pojedini pojmovi iz Direktive koji nisu propisani Zakonom. Na osnovu komentara Evropske komisije deo odredaba će biti uređen podzakonskim aktima umesto Zakonom. Spisak vrsta šumskog drveća na koje se zakon odnosi propisaće ministar, kao i odredbe koje detaljnije uređuju određene tehničke karakteristike (npr. uslovi koje treba da ispunjavaju delovi biljke i sadnice veštačkih hibrida, zatim dodatni uslovi kod priznavanja polaznog materijala za proizvodnju selekcionisanog i testiranog reproduktivnog materijala i dr).

Polazeći od rastućih potreba za šumskim reproduktivnim materijalom u kontekstu adaptacije i borbe sa klimatskim promenama, zatim očuvanju biodiverziteta, unapređenju kvaliteta vazduha i dr, neophodno je preduzeti mere kako bi se adekvatno odgovorilo na te potrebe kroz povećanu proizvodnju kvalitetnog šumskog reproduktivnog materijala. U poslednjih 15 godina konstatovan je pad obima proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala, kao i obima pošumljavanja u Republici Srbiji.

Kako bi se ovakvo stanje prevazišlo, jedna od mera jeste i ublažavanje ograničenja u pogledu propisanih uslova koje treba da ispune proizvođači šumskog reproduktivnog materijala, ne ugrožavajući time kvalitet proizvodnje. Od donošenja Zakona 2004. godine, konstatovano je da je određeni broj rasadnika tokom godina prestao sa radom zbog obaveza propisanih Zakonom iz 2004. godine, koje predstavljaju ograničenja u proizvodnji šumskog reproduktivnog materijala, zbog čega je predložena izmena odredbi kojima su propisani uslovi za lice koje stručno rukovodi poslovima proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala. Trenutno je stručno rukovođenje ograničeno na diplomirane inženjere šumarstva – odsek šumarstvo, međutim i diplomirani inženjeri šumarstva drugih odseka, uključujući diplomirane inženjere pejzažne arhitekture, osim odseka za preradu drveta, izučavaju i stiču potrebna znanja o proizvodnji šumskog reproduktivnog materijala, te se predlaže da se i ovim licima omogući profesionalno bavljenje proizvodnjom šumskog reproduktivnog materijala. Takođe, ukida se obaveza

polaganja državnog stručnog ispita za ta lica, kao i obaveza zasnivanja radnog odnosa sa stručnim licem, koje može da bude angažovano i po ugovoru.

Nedostatak dovoljnih količina šumskog reproduktivnog materijala na tržištu jednim delom je uzrokovan i ređim urodom semena domaćih vrsta šumskog drveća, kao posledica izmenjenih klimatskih uslova. U toj situaciji postoji potreba za uvozom šumskog semena, koji je sada ograničen na dve kategorije semena, i to kvalifikovano i testirano. U cilju obezbeđivanja dovoljnih količina predlaže se da se odobri i uvoz selekcionisanog semena, uz uslov da potiče iz semenskih sastojina iz regiona sličnih ekoloških osobina koje imaju regioni u kojima se namerava dalja upotreba uvoznog semena.

Cilj predloženih izmena jeste povećanje kapaciteta za proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala u Republici Srbiji, ne ugrožavajući kvalitet proizvedenog reproduktivnog materijala.

Razmatrane su mogućnosti da se problemi reše i bez izmene Zakona. Imajući u vidu da se radi o preuzimanju obaveza iz propisa EU, odnosno usaglašavanja sa Direktivom kojima se uvode određene obaveze, neophodno je donošenje zakona jer isti na najbolji način osigurava implementaciju obaveza koje se preuzimaju u postupku harmonizacije domaćeg zakonodavstva sa propisima EU i na jedinstven način uređuje oblast proizvodnje i prometa šumskog reproduktivnog materijala.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. ovog zakona dopunjuje se definicija pojma reproduktivnog materijala šumskog drveća u članu 2. Zakona, a u cilju potpunog usklađivanja sa Direktivom, tako što se, pored navedenih, dodaje i pojam skupnog ploda kao reproduktivnog materijala.

Članom 2. ovog zakona menja se u celosti član 3. Zakona, tako što se briše spisak vrsta šumskog drveća na koje se odnose odredbe Zakona, a koji će se, prema preporuci Evropske komisije, utvrditi podzakonskim aktom, zbog čega se propisuje i ovlašćenje ministru nadležnom za poslove šumarstva da utvrdi spisak vrsta šumskog drveća na koje se odnosi Zakon.

Članom 3. ovog zakona u potpunosti se usaglašava odredba člana 4. stav 2. Zakona sa Direktivom, tako što se od primene odredaba zakona izuzima deo biljke ili sadnica vrsta šumskog drveća koje nisu namenjene podizanju i veštačkom obnavljanju šuma, ali ne i seme, kao što je sada propisano. Takođe se precizira da dokument koji sadrži naznaku da pošiljka reproduktivnog materijala u prometu nije namenjena za upotrebu u šumarstvu izdaje dobavljač, umesto proizvođača, kao što je trenutno uređeno. U cilju usklađivanja sa Direktivom, od odredaba Zakona izuzima se i šumski reproduktivni materijal za koji se dokaže da je namenjen izvozu ili ponovnom izvozu u druge zemlje.

Članom 4. ovog zakona dopunjuju se odredbe člana 5. Zakona, radi usklađivanja pojedinih izraza koji se koriste u Zakonu sa Direktivom. U tački 4) ovog člana, dodatno se propisuje da je semenska plantaža zasad koji je izolovan ili kojim se gazduje tako da se izbegne ili redukuje oprašivanje iz spoljašnjih izvora. U tački 15) ovog člana, kojom se propisuju regioni provenijencije, dodaje se da se uzimaju u obzir i visinske granice, kada su od značaja. Tač. 15a) – 15g) ovog člana, preuzimaju se definicije pojma autohtone sastojine, domaće sastojine, porekla i provenijencije. Tačkom 16a) ovog člana, propisuje se da proizvodnja obuhvata sve faze dobijanja semena, doradu semena i uzgoj sadnog materijala iz semena ili delova biljaka, a novom tačkom 20) ovog člana, propisuje se nadležnost za sprovođenje zakona ministarstvu nadležnom za poslove šumarstva.

Članom 5. ovog zakona propisano je da se u članu 6. Zakona, dodatno propisuje definicija selekcionisanog reproduktivnog materijala tako što se

propisuje da je to materijal proizveden u semenskoj sastojini koja je fenotipski odabrana na nivou populacije.

Članom 6. propisano je da se u članu 7. Zakona brišu reči, obzirom da su iste dopunjene u članu 5. tačka 20), ovog zakona.

Članom 7. ovog zakona propisano je da se dopunjuje član 8. Zakona, tako što se, pored kvalifikovanog ili testiranog, omogućava i uvoz selekcionisanog reproduktivnog materijala koji potiče iz regiona sličnih ekoloških osobina koje ima region u kome će se uveženi materijal sejati ili saditi i precizira se da ministarstvo u roku od osam dana od dana prijema urednog zahteva izdaje odobrenje za uvoz semena.

Članom 8. ovog zakona propisuje se, da se reproduktivni materijal namenjen podizanju i obnavljanju šuma može staviti u promet samo ako je proizveden od priznatog polaznog materijala.

Članom 9. ovog zakona propisano je da se u članu 15. Zakona stav 2. menja, tako da poslove stručnog rukovođenja proizvodnjom šumskog reproduktivnog materijala mogu da vrše svi diplomirani inženjeri šumarstva koji su tokom studija izučavali oblast proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala. Pored diplomiranog inženjera šumarstva – Odsek šumarstvo, omogućiće se da stručno rukovođenje mogu da vrše i diplomirani inženjeri šumarstva drugih odseka, uključujući diplomirane inženjere pejzažne arhitekture, osim Odseka za preradu drveta. Nadalje, ukida se obaveza polaganja stručnog ispita i omogućava angažovanje stručnog lica bez zasnivanja radnog odnosa.

Članom 10. ovog zakona propisano je da se u članu 16. Zakona, propisuje ovlašćenje Ministarstvu da briše iz registra proizvođača reproduktivnog materijala, koji ne ispunjava uslove iz člana 15. ovog zakona ili koji nije podneo prijavu za kontrolu proizvodnje u periodu od najmanje dve godine.

Članom 11. ovog zakona propisano je da obzirom da se članom 8. ovog zakona dodaje novi stav 1. u članu 10. Zakona, dolazi do pomeranja stavova, te se odredba kojom se propisuje ovlašćenje Ministarstvu da može da poveri poslove kontrole proizvodnje preduzeću ili drugom pravnom licu odnosi na stav 3. ovog člana, umesto dosadašnjeg stava 2.

Članom 12. ovog zakona propisuje se da se u članu 22. Zakona menja stav 2. kojim se propisuje da Ministarstvo izdaje uverenje o poreklu za pošiljku semena nastalu mešanjem selekcionisanog ili semena poznatog porekla koje potiče od dva ili više semenskih objekata unutar iste kategorije i istog regiona provenijencije ili iz istog semenskog objekta za seme sakupljeno u različitim godinama, koje mora da sadrži podatke o registarskim brojevima sastavnih delova smeše. Takođe se propisuje da ako je predviđeno naknadno vegetativno razmnožavanje selekcionisanog, kvalifikovanog ili testiranog reproduktivnog materijala, izdaje se novo uverenje o poreklu, a materijal se odvojeno čuva i identifikuje kao takav. Propisuje se rok od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala, u kome je proizvođač, odnosno dobavljač dužan da podnese zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka, kao i obaveza ministarstva da u roku od 15 dana od prijema urednog zahteva izda uverenje o poreklu.

Članom 13. ovog zakona propisuje se da se u članu 26. tačka 2) Zakona briše, uslov da lice koje stručno rukovodi poslovima dorade reproduktivnog materijala ima položen stručni ispit i propisuje da stručno rukovođenje poslovima dorade reproduktivnog materijala vrši lice koje je diplomirani inženjer šumarstva, osim odseka prerade drveta, ili diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, sa najmanje dve godine radnog iskustva u struci.

Članom 14. propisuje se da se u članu 29. Zakona menja naziv standarda kvaliteta koji treba odgovarati nacionalnim standardima kvaliteta.

Član 15. ovog zakona propisuje dodatno uređenje pojedinih odredbi člana 30. Zakona, te se briše odredba da se ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta vrši po međunarodno priznatom standardu, kao nepotrebna i nedovoljno precizna. Ujedno

se menja stav 3. navedenog člana kojim se propisuje da utvrđivanje kvaliteta i klasiranje reznica i sadnica vrši proizvođač, umesto ranije odredbe kojom je utvrđivanje kvaliteta reznica i sadnica vršilo ovlašćeno lice od strane Ministarstva. Takođe, obzirom da nije propisano ovlašćeno lice koje izdaje sertifikate međunarodnog udruženja za ispitivanje kvaliteta reproduktivnog materijala niti se to u praksi primenjuje, briše se deo koji se odnosi na ovlašćenje za izdavanje sertifikata međunarodnog udruženja.

Članom 16. ovog zakona propisuje se da se u članu 31. Zakona briše uslov da lice koje vrši ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala ima položen stručni ispit, a propisuje se da je za obavljanje poslova ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta reproduktivnog materijala potrebno da pravno lice ima zaposleno lice koje je diplomirani inženjer šumarstva, osim odseka prerade drveta, ili diplomirani inženjer pejzažne arhitekture, sa najmanje dve godine radnog iskustva u struci.

Članom 17. ovog zakona dopunjuje se član 34. stav 2. Zakona kojim je propisan promet reproduktivnog materijala na taj način što se dodatno propisuje da se u promet može staviti, pored selekcionisanog, kvalifikovanog ili testiranog reproduktivnog materijala hibrida i reproduktivni materijal vrsta iz člana 3. zakona koji se vegetativno razmnožava.

Članom 18. ovog zakona u članu 37a menja se stav 5. Zakona i usaglašava sa Direktivom na način da se propisuje da male količine semena u prometu prati deklaracija o kvalitetu koja ne mora da sadrži podatke o procentu klijavosti čistog semena i broju klijavih ili upotrebljivih semenki po kilogramu.

Članom 19. ovog zakona vrši se dopuna člana 38. Zakona tako da pored već propisanih podataka koje mora da sadrži etiketa na ambalaži pošiljke reproduktivnog materijala, dodaju se i podaci o nameni, vrsti polaznog materijala, identifikacionom broju i nazivu regiona provenijencije, kao i o poreklu reproduktivnog materijala.

Članom 20. ovog zakona propisuju se da se u članu 43. Zakona dodaje nova tačka 10) i propisuju dodatna ovlašćenja i dužnosti inspektora u vršenju poslova nadzora da vrši redovnu kontrolu dobavljača reproduktivnog materijala.

Članom 21. ovog zakona vrši se usklađivanje člana 48. stav 1. tačka 5a) Zakona, koja se odnosi na kaznene odredbe u slučaju stavljanja u promet reproduktivnog materijala bez pribavljanja uverenja o poreklu, u skladu sa članom 22. stav 4, kao i tački 5b) za slučaj nepodnošenja zahteva za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka najkasnije u roku od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala.

Članom 22. ovog zakona vrši se usklađivanje člana 49. u tački 6a) Zakona, koja se odnosi na kaznene odredbe u slučaju stavljanja u promet reproduktivnog materijala bez pribavljanja uverenja o poreklu, u skladu sa članom 22. stav 4. kao i tački 6b) za slučaj nepodnošenja zahteva za izdavanje uverenja o poreklu semena i delova biljaka najkasnije u roku od 30 dana od dana proizvodnje, odnosno dorade reproduktivnog materijala.

Član 23. ovog zakona propisuje se stupanje na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” .

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. STUPANJE NA SNAGU

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA
O REPRODUKTIVNOM MATERIJALU ŠUMSKOG DRVEĆA
KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 2.

Reproduktivni materijal šumskog drveća (u daljem tekstu: reproduktivni materijal), u smislu ovog zakona, je seme (šišarka, plod, SKUPNI PLOD i seme namenjeno za proizvodnju sadnog materijala), deo biljke (reznica, korenova reznica, lisna reznica, pupoljak, izbojak, položnica, koren, tkivo za mikrorazmnožavanje i bilo koji deo biljke namenjen za proizvodnju sadnica) i sadnica (biljka proizvedena iz semena, dela biljke ili prirodni podmladak iz semenskih sastojina).

Član 3.

Odredbe ovog zakona odnose se na reproduktivni materijal sledećih vrsta šumskog drveća:

<i>Abies alba</i> Mill. - jela	<i>Picea sitchensis</i> (Bong.) Carr. - sitkanska smrča
<i>Abies cephalonica</i> Loud. - grčka jela	<i>Pinus brutia</i> Ten. - brucijski bor
<i>Abies grandis</i> Lindl. - kalifornijska jela	<i>Pinus canariensis</i> C. Smith - kanarski bor
<i>Abies pinsapo</i> Boiss. - španska jela	<i>Pinus cembra</i> L. - limba
<i>Acer platanoides</i> L. - mleč	<i>Pinus contorta</i> Loud. - usukani bor
<i>Acer pseudoplatanus</i> L. - gorski javor	<i>Pinus halepensis</i> Mill. - alepski bor
<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn. - crna jova	<i>Pinus heldreichii</i> Christ. - munika
<i>Alnus incana</i> (L.) Moench. - bela jova	<i>Pinus nigra</i> Arnold - crni bor
<i>Betula pendula</i> Roth. - breza	<i>Pinus pinaster</i> Ait. - primorski bor
<i>Betula pubescens</i> Ehrh. - maljava breza	<i>Pinus pinea</i> L. - pinjol
<i>Carpinus betulus</i> L. - grab	<i>Pinus radiata</i> D. Don - monterejski bor
<i>Gastanea sativa</i> Mill. - pitomi kesten	<i>Pinus silvestris</i> L. - beli bor
<i>Cedrus atlantica</i> Carr. - atlaski kedar	<i>Populus</i> sp. i hibridi - topole
<i>Cedrus libani</i> A. Richard - libanski kedar	<i>Prunus avium</i> L. - divlja trešnja
<i>Fagus silvatica</i> L. - bukva	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirbel) Franco - duglazija
<i>Fagus moesiaca</i> (Domin, Maly) Czeczott. - mezijska bukva	<i>Quercus cerris</i> Ten - cer
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl. - poljski jasen	<i>Quercus frainetto</i> Ten - sladun
<i>Fraxinus excelsior</i> L. - beli jasen	<i>Quercus ilex</i> L. - česmina
<i>Juglans nigra</i> L. - crni orah	<i>Quercus petraea</i> Liebl. - kitnjak
<i>Juglans regia</i> L. - orah	<i>Quercus pubescens</i> Willd. - medunac
<i>Larix decidua</i> Mill. - evropski ariš	<i>Quercus robur</i> L. - lužnjak
<i>Larix x eurolepis</i> Henry	<i>Quercus rubra</i> L. - crveni hrast
<i>Larix kaempferi</i> (Lambert) Carr. - japanski ariš	<i>Quercus suber</i> L. - plutnjak
<i>Larix sibirica</i> Ledeb. - sibirski ariš	<i>Robinia pseudoacacia</i> L. - bagrem
<i>Picea abies</i> (L.) Karst. - smrča	<i>Tilia cordata</i> Mill. - sitnolisna lipa
<i>Picea omorika</i> (Pančić) Pyrkine - omorika	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. - krupnolisna lipa.

~~Odredbe ovog zakona odnose se i na reproduktivni materijal drugih vrsta šumskog drveća kada se isti proizvodi za potrebe podizanja i veštačkog obnavljanja šuma.~~

ODREDBE OVOG ZAKONA ODOSE SE NA REPRODUKTIVNI MATERIJAL KOJI SE PROIZVODI I KORISTI ZA POTREBE PODIZANJA I VEŠTAČKOG OBNAVLJANJA ŠUMA. MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ŠUMARSTVA UTVRĐUJE SPISAK VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA ČIJI SE REPRODUKTIVNI MATERIJAL PROIZVODI I KORISTI ZA POTREBE PODIZANJA I VEŠTAČKOG OBNAVLJANJA ŠUMA.

Član 4.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na uzorke reproduktivnog materijala koje preduzeće ili drugo pravno lice koje se bavi poslovima oplemenjivanja bilja u oblasti šumarstva koristi za realizaciju programa naučnih istraživanja i izvođenja eksperimenata, u količini utvrđenoj tim programom.

~~Odredbe ovog zakona ne odnose se na reproduktivni materijal vrsta šumskog drveća iz člana 3. ovog zakona koji nije namenjen potrebama podizanja i obnavljanja šuma.~~

ODREDBE OVOG ZAKONA NE ODOSE SE NA DEO BILJKE I SADNICU VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA KOJE NISU NAMENJENE POTREBAMA PODIZANJA I VEŠTAČKOG OBNAVLJANJA ŠUMA.

Reproduktivni materijal iz stava 2. ovog člana u prometu prati dokument proizvođača DOBAVLJAČA sa naznakom: „Nije za upotrebu u šumarstvu” .

ODREDBE OVOG ZAKONA NE ODOSE SE NA REPRODUKTIVNI MATERIJAL KOJI JE NAMENJEN IZVOZU ILI PONOVI IZVOZU U DRUGE ZEMLJE.

Odredbe ovog zakona, osim odredaba čl. 16, 34a i 36. ne odnose se na reproduktivni materijal ukrasnog drveća i žbunja.

Član 5.

Pojedini izrazi, upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

1) polazni materijal za proizvodnju reproduktivnog materijala (u daljem tekstu: polazni materijal) je izvor semena, semenska sastojina, semenska plantaža, roditeljska stabla, klon i klonska smeša;

2) izvor semena je stablo ili sastojina unutar regiona provenijencije koji je priznat kao polazni materijal;

3) semenska sastojina je deo šumskog kompleksa izdvojen na osnovu fenotipskih karakteristika stabala u kome su sprovedene mere nege, a čija je osnovna namena proizvodnja reproduktivnog materijala;

~~4) semenska plantaža je izolovani zasad odabranih klonova ili potomstva punih srodnika ili polusrodnika namenjen za proizvodnju ploda i semena, koji često i obilno plodonosi, a seme se lako sakuplja;~~

4) SEMENSKA PLANTAŽA JE ZASAD ODABRANIH KLONOVA ILI POTOMSTVA PUNIH SRODNika ILI POLUSRODNika NAMENJEN ZA PROIZVODNJU PLODA I SEMENA, KOJI ČESTO I OBILNO PLODONOSI, A SEME SE LAKO SAKUPLJA, KOJI JE IZOLOVAN ILI KOJIM SE GAZDUJE TAKO DA SE IZBEGNE ILI REDUKUJE OPRAŠIVANJE IZ SPOLJAŠNIH IZVORA;

5) roditeljska stabla su stabla od kojih je proizvedeno potomstvo kontrolisanim ili slobodnim oprašivanjem;

6) klon je grupa individua (rameta) proizvedenih vegetativno od jedne matične biljke (ortete);

7) klonska smeša je smeša identifikovanih klonova u utvrđenom odnosu;

8) potomstvo punih srodnika (full sib) je potomstvo poznatih roditeljskih stabala, a potomstvo polusrodnika (half sib) je potomstvo poznatog materinskog stabla dobijeno iz slobodnog oprašivanja;

9) hibridi su potomstvo punih srodnika ili polusrodnika;

10) klonski arhiv je dugogodišnji zasad i matičnjak klonova namenjen očuvanju genetskog fonda i varijabilnosti vrsta i hibrida;

11) matičnjak je zasad osnovan u svrhu proizvodnje vegetativnog reproduktivnog materijala;

12) centralni matičnjak je zasad reproduktivnog materijala prvog nivoa razmnožavanja u cilju proizvodnje reproduktivnog materijala drugog nivoa razmnožavanja;

13) komercijalni matičnjak je zasad reproduktivnog materijala drugog nivoa razmnožavanja od koga se proizvodi reproduktivni materijal za podizanje i obnovu šuma;

14) nivo razmnožavanja je stepen povezanosti reproduktivnog materijala sa polaznim materijalom;

15) region provenijencije je jedno ili više područja sličnih ekoloških karakteristika u kome sastojine određenih vrsta, podvrsta ili varijeteta pokazuju slične fenotipske ili genetske karakteristike, UZIMAJUĆI U OBZIR VISINSKE GRANICE, KADA SU OD ZNAČAJA;

15A) AUTOHTONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA JESTE ONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA KOJI SE OBNAVLJA PRIRODNIM PUTEM, A MOŽE SE OBNAVLJATI I VEŠTAČKIM PUTEM OD REPRODUKTIVNOG MATERIJALA SAKUPLJENOG U ISTOJ SASTOJINI ILI IZVORU SEMENA ILI U AUTOHTONOJ SASTOJINI ILI IZVORU SEMENA U NEPOSREDNOJ BLIZINI;

15B) DOMAĆA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA JESTE AUTOHTONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA, KAO I SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA KOJI SU VEŠTAČKI PODIGNUTI IZ SEMENA KOJE POTIČE IZ ISTOG REGIONA PROVENIJENCIJE;

15V) POREKLO AUTOHTONE SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA JESTE MESTO NA KOME ŠUMSKO DRVEĆE RASTE, A POREKLO NEAUTOHTONE SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA JE MESTO ODAKLE POTIČE SEME ILI SADNICA. POREKLO SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA MOŽE BITI NEPOZNATO;

15G) PROVENIJENCIJA JE PROSTOR NA KOME SE NALAZE SASTOJINE;

16) šumski rasadnik je posebno uređena površina zemljišta na kojoj se kroz sistem tehnološko - tehničkih postupaka proizvodi reproduktivni materijal;

16A) PROIZVODNJA OBUHVATA SVE FAZE DOBIJANJA SEMENA, DORADU SEMENA I UZGOJ SADNOG MATERIJALA IZ SEMENA ILI DELOVA BILJAKA;

~~17) promet reproduktivnog materijala je kupovina, prodaja, uvoz, uslužno posredovanje, davanje bez naknade (poklon, ustupanje i sl.) i razmena reproduktivnog materijala;~~

17) PROMET REPRODUKTIVNOG MATERIJALA JE IZLAGANJE RADI PRODAJE, NUĐENJE NA PRODAJU, PRODAJA, ISPORUKA, UVOZ, USLUŽNO POSREDOVANJE, DAVANJE BEZ NAKNADE (POKLON, USTUPANJE I SL) I RAZMENA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA;

18) partija semena je seme iste vrste drveća koje potiče od istog priznatog polaznog materijala i koje je na isti način i iste sezone sakupljano, dorađeno i uskladišteno;

19) dobavljač reproduktivnog materijala je pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan za promet reproduktivnog materijala.;

20) NADLEŽNI ORGAN ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA JE MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE ŠUMARSTVA (U DALJEM TEKSTU: MINISTARSTVO).

Član 6.

Kategorije reproduktivnog materijala, u smislu ovog zakona, su:

- 1) reproduktivni materijal poznatog porekla;
- 2) selekcionisan reproduktivni materijal;
- 3) kvalifikovan reproduktivni materijal;
- 4) testiran (sortni) reproduktivni materijal.

Reproduktivni materijal poznatog porekla je reproduktivni materijal koji potiče od stabla ili iz sastojine, čija su nadmorska visina i region provenijencije poznati.

Selekcionisan reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji je proizveden u semenskoj sastojini, KOJA JE FENOTIPSKI ODABRANA NA NIVOU POPULACIJE.

Kvalifikovan reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji je proizveden od roditeljskih stabala, klonova, klonskih smeša ili u semenskim plantažama, fenotipski odabranih na nivou individue.

Testiran (sortni) reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji je proizveden u semenskim sastojinama, semenskim plantažama, od roditeljskih stabala, klonova ili klonskih smeša, čija superiornost mora biti dokazana u uporednim testovima u skladu sa propisima iz oblasti priznavanja sorti šumskog bilja ili je procenjena na osnovu genetske ocene delova polaznog materijala.

Član 7.

Za podizanje i obnavljanje šuma može da se koristi selekcionisan, kvalifikovan ili testiran reproduktivni materijal koji je proizveden u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Reproduktivni materijal poznatog porekla može da se koristi za podizanje i obnavljanje šuma samo unutar istog regiona provenijencije, ako:

- 1) na zalihama nema dovoljno selekcionisanog, kvalifikovanog ili testiranog semena za potrebe podizanja i obnavljanja šuma u toj godini;
- 2) se zbog više sile (šumski požar, elementarne nepogode i sl) mora neplanirano povećati obim pošumljavanja.

Reproduktivni materijal poznatog porekla može da se koristi za podizanje i obnavljanje šuma samo na osnovu odobrenja ministarstva ~~nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: ministarstvo).~~

Član 8.

~~Reproduktivni materijal šumskog drveća iz člana 3. ovog zakona KOJI POTIČE iz uvoza može da se koristi za podizanje i obnavljanje šuma ako:~~

- ~~1) je kvalifikovan ili testiran;~~
- ~~2) nema uroda semena ili urod semena nije dovoljan ili ako na zalihama ne postoje dovoljne količine reproduktivnog materijala za potrebe podizanja i obnavljanja šuma u toj godini.~~

REPRODUKTIVNI MATERIJAL ŠUMSKOG DRVEĆA IZ ČLANA 3. OVOG ZAKONA KOJI SE UVOZI, U SKLADU SA CARINSKIM PROPISIMA MOŽE DA SE KORISTI ZA PODIZANJE I OBNAVLJANJE ŠUMA AKO:

- 1) JE SELEKCIONISAN I POTIČE IZ REGIONA SLIČNIH EKOLOŠKIH USLOVA KOJE IMA REGION U KOME ĆE SE SEJATI ILI SADITI, ODNOSNO KVALIFIKOVAN ILI TESTIRAN;

2) NEMA URODA SEMENA ILI UROD SEMENA NIJE DOVOLJAN ILI AKO NA ZALIHAMA NE POSTOJE DOVOLJNE KOLIČINE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA ZA POTREBE PODIZANJA I OBNAVLJANJA ŠUMA U TOJ GODINI.

Odobrenje za uvoz semena iz stava 1. ovog člana izdaje ministarstvo-,
U ROKU OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA.

II. PRIZNAVANJE POLAZNOG MATERIJALA

Član 10.

REPRODUKTIVNI MATERIJAL NAMENJEN PODIZANJU I OBNAVLJANJU ŠUMA MOŽE DA SE STAVI U PROMET SAMO AKO JE PROIZVEDEN OD PRIZNATOG POLAZNOG MATERIJALA.

Priznavanje polaznog materijala za proizvodnju reproduktivnog materijala vrši ministarstvo na osnovu prijave preduzeća ili drugog pravnog lica koje je vlasnik, odnosno korisnik polaznog materijala.

Stručne poslove priznavanja polaznog materijala za proizvodnju reproduktivnog materijala poznatog porekla i selekcionisanog reproduktivnog materijala ministarstvo može da poveri preduzeću ili drugom pravnom licu koje ima u radnom odnosu najmanje jednog diplomiranog inženjera šumarstva - odsek za šumarstvo, sa najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima priznavanja polaznog materijala ili kontrole proizvodnje reproduktivnog materijala, i položen stručni ispit.

Stručne poslove priznavanja polaznog materijala za proizvodnju kvalifikovanog i testiranog reproduktivnog materijala vrši komisija koju rešenjem obrazuje ministar.

III. PROIZVODNJA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA

Član 15.

Proizvodnjom reproduktivnog materijala može da se bavi preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik (u daljem tekstu: proizvođač reproduktivnog materijala) koje ispunjava sledeće uslove:

1) da je vlasnik, odnosno korisnik priznatog polaznog materijala, matičnjaka ili šumskog rasadnika;

2) da raspolaže odgovarajućom opremom za proizvodnju reproduktivnog materijala;

3) da raspolaže skladišnim prostorom za odvojen smeštaj, čuvanje i pakovanje nedorađenog i dorađenog reproduktivnog materijala, a semena po partijama, koji obezbeđuje očuvanje njegovog kvaliteta i zdravstvenog stanja;

4) da ima obezbeđeno stručno rukovođenje poslovima proizvodnje reproduktivnog materijala (prijavljivanje proizvodnje, obezbeđivanje i čuvanje propisane dokumentacije, smeštaj i čuvanje reproduktivnog materijala i sl).

~~Stručno rukovođenje poslovima proizvodnje reproduktivnog materijala može da vrši diplomirani inženjer šumarstva — odsek šumarstvo, sa položenim stručnim ispitom, koji je zasnovao radni odnos kod proizvođača reproduktivnog materijala.~~

STRUČNO RUKOVOĐENJE POSLOVIMA PROIZVODNJE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA MOŽE DA VRŠI LICE KOJE JE DIPLOMIRANI INŽENJER ŠUMARSTVA, OSIM ODSEKA PRERADE DRVETA, ILI DIPLOMIRANI INŽENJER PEJZAŽNE ARHITEKTURE, KOJI JE U RADNOM ODNOSU ILI JE ANGAŽOVAN PO OSNOVU UGOVORA ZA RAD VAN RADNOG ODNOSA KOD PROIZVOĐAČA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA.

Ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 16.

Ministarstvo ustanovljava i vodi registar matičnjaka, šumskih rasadnika i rasadnika ukrasnog drveća i žbunja.

Ministarstvo vrši upis matičnjaka, šumskih rasadnika i rasadnika ukrasnog drveća i žbunja u registar iz stava 1. ovog člana na osnovu prijave proizvođača.

Registar iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o: datumu upisa u registar, registarskom broju, nazivu vlasnika, odnosno korisnika, lokaciji i površini matičnjaka, šumskog rasadnika, odnosno rasadnika ukrasnog drveća i žbunja.

BRISAĆE SE IZ REGISTRA PROIZVOĐAČ REPRODUKTIVNOG MATERIJALA, KOJI :

- 1) NE ISPUNJAVA USLOVE IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA, ILI
- 2) NIJE PODNEO PRIJAVU ZA KONTROLU PROIZVODNJE U PERIODU OD NAJMANJE DVE GODINE.

IV. KONTROLA PROIZVODNJE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA

Član 20.

Proizvodnja reproduktivnog materijala podleže obaveznoj kontroli jednom u toku vegetacije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana kontrola proizvodnje reproduktivnog materijala topola i vrba vrši se dva puta u toku vegetacije.

Kontrolu proizvodnje reproduktivnog materijala (u daljem tekstu: kontrola proizvodnje) vrši ministarstvo.

Stručne poslove kontrole proizvodnje ministarstvo može da poveri preduzeću ili drugom pravnom licu iz člana 10. stav 2. 3. ovog zakona.

Član 22.

Ministarstvo izdaje uverenje o poreklu reproduktivnog materijala za partiju semena, odnosno pošiljku delova biljaka ili sadnog materijala proizvedenog u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega.

~~Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana ministarstvo izdaje uverenje o poreklu za pošiljku semena nastalu mešanjem selekcionisanog ili semena poznatog porekla koje potiče od dva ili više semenskih objekata unutar iste kategorije i istog regiona provenijencije ili iz istog semenskog objekta za seme sakupljeno u različitim godinama.~~

IZUZETNO OD ODREDBE STAVA 1. MINISTARSTVO IZDAJE UVERENJE O POREKLU REPRODUKTIVNOG MATERIJALA ZA POŠILJKU SEMENA NASTALU MEŠANJEM SELEKCIONISANOG ILI SEMENA POZNATOG POREKLA KOJE POTIČE OD DVA ILI VIŠE SEMENSKIH OBJEKATA UNUTAR ISTE KATEGORIJE I ISTOG REGIONA PROVENIJENCIJE ILI IZ ISTOG SEMENSKOG OBJEKTA ZA SEME SAKUPLJENO U RAZLIČITIM GODINAMA, KOJE MORA DA SADRŽI PODATKE O REGISTARSKIM BROJEVIMA SASTAVNIH DELOVA SMEŠE.

AKO JE PREDVIĐENO NAKNADNO VEGETATIVNO RAZMNOŽAVANJE SELEKCIONISANOG, KVALIFIKOVANOG ILI TESTIRANOG REPRODUKTIVNOG MATERIJALA, IZDAJE SE NOVO UVERENJE O POREKLU, A MATERIJAL SE ODVOJENO ČUVA RADI NJEGOVE IDENTIFIKACIJE.

Proizvođač, odnosno dobavljač reproduktivnog materijala dužan je da pre stavljanja reproduktivnog materijala u promet pribavi uverenje o poreklu.

PROIZVOĐAČ, ODNOSNO DOBAVLJAČ PODNOSI MINISTARSTVU ZAHTEV ZA IZDAVANJE UVERENJA O POREKLU SEMENA I DELOVA BILJAKA NAJKASNIJE U ROKU OD 30 DANA OD DANA PROIZVODNJE, ODNOSNO DORADE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA.

MINISTARSTVO IZDAJE UVERENJE O POREKLU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA.

V. DORADA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA

Član 26.

Doradom reproduktivnog materijala može da se bavi preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: dorađivač) koji ispunjava sledeće uslove:

1) da ima obezbeđen radni prostor i opremu za doradu i čuvanje reproduktivnog materijala, odvojeno po partijama;

~~2) da stručno rukovođenje poslovima dorade reproduktivnog materijala vrši lice koje je diplomirani inženjer šumarstva – odsek za šumarstvo sa najmanje dve godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.~~

2) DA STRUČNO RUKOVOĐENJE POSLOVIMA DORADE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA VRŠI LICE KOJE JE DIPLOMIRANI INŽENJER ŠUMARSTVA, OSIM ODSEKA PRERADE DRVETA, ILI DIPLOMIRANI INŽENJER PEJZAŽNE ARHITEKTURE, SA NAJMANJE DVE GODINE RADNOG ISKUSTVA U STRUCI.

VI. KVALITET REPRODUKTIVNOG MATERIJALA

Član 29.

Reproduktivni materijal mora da ispunjava norme kvaliteta propisane ~~JUS-om~~ i ISTA NACIONALNIM STANDARDIMA KVALITETA, a reproduktivni materijal, topola (*Populus sp.*) i vrba (*Salix sp.*) norme kvaliteta utvrđene propisom koji donosi ministar.

Propis iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o dimenzijama, kvalitetu i klasama reproduktivnog materijala topola i vrba.

SADNI MATERIJAL VEŠTAČKIH HIBRIDA MORA BITI TAKVIH OPŠTIH KARAKTERISTIKA U POGLEDU ZDRAVLJA, VITALNOSTI I FIZIOLOŠKOG KVALITETA DA MOŽE DA SE STAVI U PROMET.

Član 30.

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala vrši se pre stavljanja u promet i korišćenja ~~po međunarodno priznatom metodu.~~

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala vrši preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

~~Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reznica i sadnica vrši ovlašćeno lice od strane Ministarstva.~~

UTVRĐIVANJE KVALITETA I KLASIRANJE REZNICA I SADNICA VRŠI PROIZVOĐAČ.

Ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala iz uvoza vrši preduzeće odnosno drugo pravno lice koje je ovlašćeno ~~da izdaje sertifikate međunarodnog udruženja~~ za ispitivanje kvaliteta reproduktivnog materijala.

Član 31.

Ispitivanjem i utvrđivanjem kvaliteta reproduktivnog materijala može da se bavi preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje ispunjava sledeće uslove:

1) da ima obezbeđen radni prostor za ispitivanje kvaliteta reproduktivnog materijala;

2) da ima obezbeđen prostor za čuvanje uzoraka semena;

3) da raspolaže odgovarajućim uređajima, aparatima i priborom za ispitivanje kvaliteta reproduktivnog materijala, prema vrsti reproduktivnog materijala koji se ispituje;

~~4) da za obavljanje poslova ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta reproduktivnog materijala ima zaposleno lice koje je diplomirani inženjer šumarstva – odsek za šumarstvo, sa najmanje dve godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.~~

4) DA ZA OBAVLJANJE POSLOVA ISPITIVANJA I UTVRĐIVANJA KVALITETA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA IMA ZAPOSLENO LICE KOJE JE DIPLOMIRANI INŽENJER ŠUMARSTVA, OSIM ODSEKA PRERADE DRVETA, ILI DIPLOMIRANI INŽENJER PEJZAŽNE ARHITEKTURE, SA NAJMANJE DVE GODINE RADNOG ISKUSTVA U STRUCI.

Ministar rešenjem ovlašćuje preduzeće, odnosno drugo pravno lice iz stava 1. ovog člana za vršenje poslova ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta semena.

Ministar bliže propisuje uslove koje treba da ispuni preduzeće, odnosno drugo pravno lice iz stava 1. ovog člana.

VII. PROMET I UPOTREBA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA

Član 34.

U promet može da se stavi reproduktivni materijal šumskog drveća poznatog porekla, selekcionisan, kvalifikovan ili testiran.

U promet može da se stavi selekcionisan, kvalifikovan ili testiran reproduktivni materijal hibrida, KAO I VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA IZ ČLANA 3. OVOG ZAKONA KOJI SE VEGETATIVNO RAZMNOŽAVA.

U promet može da se stavi reproduktivni materijal koji potiče od genetski modifikovanih organizama samo ako je testiran.

Član 37a

Pošiljku dorađenog semena u prometu prati deklaracija o kvalitetu. Dorađeno seme u prometu mora da odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji o kvalitetu, a delovi biljaka i sadnice kvalitetu navedenom na etiketi iz člana 38. ovog zakona.

Za pošiljku semena iz člana 22. stav 2. ovog zakona dobavljač je dužan da pribavi novu deklaraciju o kvalitetu.

Radi setve semena sakupljenog u tekućoj godini, dozvoljava se isporuka semena do prvog kupca bez podataka o procentu klijavosti čistog semena i broju klijavih ili vitalnih semenki po kilogramu.

Podatke iz stava 3. ovog člana dobavljač je dužan da dostavi kupcu odmah po završenom ispitivanju uzorka semena.

~~Male količine semena u prometu ne mora da prati deklaracija o kvalitetu.~~

MALE KOLIČINE SEMENA U PROMETU PRATI DEKLARACIJA O KVALITETU KOJA NE MORA DA SADRŽI PODATKE O PROCENTU KLIJAVOSTI ČISTOG SEMENA I BROJU KLIJAVIH ILI UPOTREBLJIVIH SEMENKI PO KILOGRAMU.

Ministar bliže određuje količine semena koje se za pojedine vrste šumskog drveća smatraju malim.

Član 38.

Na ambalažu pošiljke reproduktivnog materijala proizvođač, odnosno dorađivač reproduktivnog materijala stavlja etiketu koja sadrži podatke o:

- 1) nazivu proizvođača, odnosno dorađivača reproduktivnog materijala;
- 2) broju uverenja o poreklu reproduktivnog materijala;
- 3) broju deklaracije o kvalitetu semena, sa rokom važenja;
- 4) vrsti drveta (narodni i naučni naziv);
- 5) kategoriji reproduktivnog materijala;

- 5A) NAMENI;
 5B) VRSTI POLAZNOG MATERIJALA;
 5V) IDENTIFIKACIONOM BROJU I NAZIVU REGIONA
 PROVENIJENCIJE;
 5G) POREKLU;
 6) datumu sakupljanja, odnosno izrade reproduktivnog materijala;
 7) starosti sadnica;
 8) klasi reznica ili sadnica;
 9) količini reproduktivnog materijala u pošiljci.

Etiketa na ambalaži pošiljke semena, pored podataka iz stava 1. ovog člana, sadrži i podatke o:

- 1) čistoći - procentualno učešće čistog semena po težini;
- 2) procentu klijavosti čistog semena;
- 3) težini 1000 čistih semenki;
- 4) broju klijavih ili vitalnih semenki po kilogramu. U slučaju vitalnih semenki, navodi se i metod po kome je utvrđena vitalnost.

Ako se izdaje na obojenom papiru etiketa se razlikuje po boji za pojedine kategorije reproduktivnog materijala, i to:

- 1) žuta za reproduktivni materijal poznatog porekla;
- 2) zelena za selekcionisan reproduktivni materijal;
- 3) ružičasta za kvalifikovan reproduktivni materijal;
- 4) plava za testiran reproduktivni materijal.

Ako je etiketa na pošiljci reproduktivnog materijala namenjenoj izvozu bele boje, naziv boje za pojedine kategorije reproduktivnog materijala mora biti odštampan u gornjem desnom uglu na engleskom jeziku.

U SLUČAJU REPRODUKTIVNOG MATERIJALA KATEGORIJE „TESTIRANO”, ČIJI JE POLAZNI MATERIJAL PRIZNAT USLOVNO U SKLADU SA PROPISIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA, NA ETIKETI MORA BITI NAZNAČENO „USLOVNO PRIZNATO” .

VIII. NADZOR

Član 43.

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora inspektor je ovlašćen i dužan da:

- 1) vrši kontrolu i utvrđivanje uslova za proizvodnju, doradu i za ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala;
- 2) vrši kontrolu procesa proizvodnje, postupaka dorade i postupaka ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta reproduktivnog materijala;
- 3) vrši obavezne preglede u postupku odabiranja i priznavanja matičnjaka i ustanovljavanja registra matičnjaka i šumskih rasadnika;
- 4) vrši obavezne preglede u postupku kontrole proizvodnje reproduktivnog materijala i izdavanja propisanih uverenja;
- 5) vrši kontrolu da li se povereni poslovi vrše u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu istog;
- 6) vrši kontrolu prometa, upotrebe i kvaliteta reproduktivnog materijala;
- 7) vrši kontrolu sakupljanja i ubiranja reproduktivnog materijala sa semenskih stabala, sastojina i plantaža;
- 8) uzima uzorke reproduktivnog materijala bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta;
- 9) zahteva pomoć organa nadležnih za unutrašnje poslove ako oceni da bez njihove pomoći ne može da izvrši nadzor-;
- 10) VRŠI KONTROLU DOBAVLJAČA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA.

Član 48.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

- 1) postupi suprotno odredbi člana 4. stav 3. ovog zakona;
- 2) ne vodi knjigu evidencije reproduktivnog materijala, odnosno ako knjiga evidencije ne sadrži propisane podatke (član 17);
- 3) postupi suprotno odredbi člana 18. ovog zakona;
- 4) ne obavesti ministarstvo o vrsti i količini proizvedenog, odnosno uveženog reproduktivnog materijala (član 19);
- 5) ne podnese ministarstvu prijavu za kontrolu proizvodnje, odnosno ako je ne podnese u propisanom roku (član 21);
- 5a) ne pribavi uverenje o poreklu pre stavljanja reproduktivnog materijala u promet (član 22. stav 3 4);
- 5B) NE PODNESE ZAHTEV ZA IZDAVANJE UVERENJA O POREKLU SEMENA I DELOVA BILJAKA NAJKASNIJE U ROKU OD 30 DANA OD DANA PROIZVODNJE, ODNOSNO DORADE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA;
- 6) postupi suprotno odredbi člana 27. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 7) ne vodi knjigu evidencije o doradi reproduktivnog materijala, odnosno ako knjiga evidencije ne sadrži propisane podatke (član 28);
- 8) ne čuva dokumentaciju o ispitivanju i utvrđivanju kvaliteta reproduktivnog materijala do propisanog roka (član 33);
- 8a) stavi u promet reproduktivni materijal ukrasnog drveća i žbunja suprotno odredbama člana 34a ovog zakona;
- 9) stavi reproduktivni materijal u promet suprotno odredbi člana 36. ovog zakona;
- 9a) pošiljku dorađenog semena u prometu ne prati deklaracija o kvalitetu, odnosno ako dorađeno seme u prometu ne odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji, a delovi biljaka i sadnice kvalitetu navedenom na etiketi iz člana 38. (član 37a stav 1);
- 9b) za pošiljku semena iz člana 22. stav 2. ovog zakona ne pribavi novu deklaraciju o kvalitetu (član 37a stav 2);
- 9v) ne dostavi kupcu podatke iz člana 37a stav 3. ovog zakona odmah po završenom ispitivanju uzorka semena (član 37a stav 4);
- 10) postupi suprotno odredbama člana 38. ovog zakona;
- 11) ne vodi i ne čuva evidenciju o izdatim etiketama iz člana 38. ovog zakona najmanje pet godina (član 38a).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 49.

Novčanom kaznom od 5.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

- 1) postupi suprotno odredbi člana 4. stav 3. ovog zakona;
- 1a) ne sakupi seme određene vrste šumskog drveća na osnovu naloga ministarstva (član 8a);
- 2) se bavi proizvodnjom reproduktivnog materijala ili doradom semena, a ne ispunjava propisane uslove ili nastavi da se bavi ovim delatnostima i posle rešenja inspektora o zabrani vršenja ovih delatnosti (član 15. stav 1, član 26. i član 44. stav 1);
- 3) ne vodi knjigu evidencije reproduktivnog materijala, odnosno ako knjiga evidencije ne sadrži propisane podatke (član 17);
- 4) ako postupi suprotno odredbi člana 18. ovog zakona;
- 5) ne obavesti ministarstvo o vrsti i količini proizvedenog, odnosno uveženog reproduktivnog materijala (član 19);

6) ne podnese ministarstvu prijavu, odnosno ako je ne podnese u propisanom roku (član 21);

6a) ne pribavi uverenje o poreklu pre stavljanja reproduktivnog materijala u promet (član 22. stav 3 4);

6B) NE PODNESE ZAHTEV ZA IZDAVANJE UVERENJA O POREKLU SEMENA I DELOVA BILJAKA NAJKASNIJE U ROKU OD 30 DANA OD DANA PROIZVODNJE, ODNOSNO DORADE REPRODUKTIVNOG MATERIJALA;

7) postupi suprotno odredbi člana 27. st. 1. i 3. ovog zakona;

8) ne vodi knjigu evidencije o doradi reproduktivnog materijala, odnosno ako knjiga evidencije ne sadrži propisane podatke (član 28);

9) pre stavljanja u promet i korišćenja ne izvrši utvrđivanje kvaliteta reproduktivnog materijala (član 30);

10) stavi u promet reproduktivni materijal suprotno odredbi člana 34. ovog zakona;

10a) stavi u promet reproduktivni materijal ukrasnog drveća i žbunja suprotno odredbama člana 34a ovog zakona;

11) stavi reproduktivni materijal u promet suprotno odredbi člana 36. ovog zakona;

12) stavi pošiljku dorađenog semena, sadnica i vegetativnih delova biljaka u promet suprotno odredbama člana 37. ovog zakona;

12a) pošiljku dorađenog semena u prometu ne prati deklaracija o kvalitetu, odnosno ako dorađeno seme u prometu ne odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji, a delovi biljaka i sadnice kvalitetu navedenom na etiketi iz člana 38. ovog zakona (član 37a stav 1);

12b) za pošiljku semena iz člana 22. stav 2. ovog zakona ne pribavi novu deklaraciju o kvalitetu (član 37a stav 2);

12v) ne dostavi kupcu podatke iz člana 37a stav 3. ovog zakona odmah po završenom ispitivanju uzorka semena (član 37a stav 4);

13) postupi suprotno odredbi člana 38. ovog zakona;

13a) ne vodi i ne čuva evidenciju o izdatim etiketama iz člana 38. ovog zakona najmanje pet godina (član 38a);

14) postupi suprotno odredbi člana 40. stav 1. ovog zakona.

ČLAN 23.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE” .

VII. ANALIZA EFEKATA

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU POSTOJEĆEG STANJA I PRAVILNO DEFINISANJE PROMENE KOJA SE PREDLAŽE

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala prati se količina proizvedenog reproduktivnog materijala šumskog drveća u Republici Srbiji, kao i obim pošumljavanja. Navedeni pokazatelji se prate kako bi se utvrdilo u kojoj meri se realizuju planovi pošumljavanja i s tim u vezi povećava procenat šumovitosti Republike Srbije. Količina proizvedenog reproduktivnog materijala direktno utiče na obim pošumljavanja. Proizvodnja šumskog semena na godišnjem nivou veoma varira u zavisnosti od uroda najvažnijih (istovremeno i najzastupljenijih) vrsta šumskog drveća u Republici Srbiji, pre svega bukve i hrasta. Obilan urod bukve se javlja u periodu od pet do osam godina, a kod hrastova u periodu od tri do pet godina i tada se ukupna proizvodnja višestruko uveća na godišnjem nivou. U godinama najobilnijeg uroda sakupi se i preko 400 tona šumskog semena, pre svega žira, dok se u godinama slabog uroda sakupi svega 10-ak tona.

Minimalni broj sadnica koji se koristi za pošumljavanje jednog hektara šumskog zemljišta kod najvećeg broj vrsta šumskog drveća u Republici Srbiji iznosi između 2000 – 2500 komada, što znači da je samo za potrebe pošumljavanja novih površina, prosečno oko 1000 hektara godišnje, potrebno proizvesti između 2 i 2,5 miliona sadnica šumskog drveća. Pored toga, za poslove redovnog obnavljanja šuma, melioracije degradiranih šuma i sanacije šuma oštećenih prirodnim nepogodama, što je ukupno na godišnjem nivou između 5000 i 7000 hektara, potrebno je obezbediti između 10 i 14 miliona sadnica, a da se u proizvodnji nalazi dva do tri puta više sadnica koje treba da dostignu potrebne dimenzije i kvalitet za sadnju.

U periodu od 2016 do 2022. godine ukupno su proizvedene sledeće količine šumskog reproduktivnog materijala:

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Seme (kg)	23.909	9.117	26.641	10.913	409.939	18.194	10.698	7.907
Sadnice (kom)	11.646.492	11.640.448	9.640.746	9.060.867	8.812.168	8.796.247	9.409.272	9.181.193

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Strategija razvoja šumarstva Republike Srbije („Službeni glasnik RS” , broj 59/06) u poglavlju IV. CILJEVI STRATEGIJE RAZVOJA ŠUMARSTVA propisuje *Ulogu šumarskog sektora i šuma u očuvanju i unapređenju životne sredine i zaštiti prirode*, a u okviru toga *Očuvanje i unapređenje biodiverziteta u šumskim područjima* – unapređenje metoda za usmereno korišćenje genofonda šumskih vrsta drveća kroz *in-situ* i *ex-situ* očuvanje i unapređenje proizvodnje kvalitetnog šumskog semena i sadnog materijala kontrolisanog porekla, kao i aktivno učešće u evropskom programu za zaštitu šumskog genetskog diverziteta (EUFORGEN). Republika Srbija ima registrovane *in-situ* semenske objekte za proizvodnju selekcionisanog reproduktivnog materijala na ukupno 2.041,57 hektara (redukovano 1.166,21 hektar) i 24.576,91 hektara objekata za proizvodnju reproduktivnog materijala poznatog

porekla, što predstavlja veliku površinu i značajan kapacitet, međutim iskorišćenost ovih kapaciteta je nedovoljna i seme se sakuplja samo na delu ovih površina.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

- Zakon o šumama („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 93/12, 89/15 i 95/18-dr. zakon), koji uređuje gazdovanje semenskim objektima i vođenje bilansa šumskog reproduktivnog materijala;

- Strategija razvoja šumarstva Republike Srbije („Službeni glasnik RS” , broj 59/06), koja definiše očuvanje i unapređenje biodiverziteta i posebno šumskog genetskog diverziteta.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Problemi postoje u smislu pada obima proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala, a s tim u vezi i pada obima pošumljavanja u Republici Srbiji.

Obim pošumljavanja, uključujući sanaciju površina pošumljavanjem i melioraciju degradiranih šuma uz subvencije budžeta RS u periodu od 2015. do 2021. godine ima trend opadanja :

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Obim (hektara)	1.257	1.764	1.380	1.059	1.227	540	700

Na obim proizvodnje utiče, pored uroda semena, raspoloživa radna snaga za branje ili sakupljanje semena kao i dostupna radna snaga u rasadničkoj proizvodnji. Jedan od važnih faktora za uspešnu realizaciju proizvodnje je i stručno rukovođenje proizvodnjom šumskog reproduktivnog materijala.

5) Koja promena se predlaže?

Pored promena koje se predlažu radi usaglašavanja sa pravnim tekovinama EU, predložene su promene radi otklanjanja uočenih problema u primeni važećeg propisa. Od 2004. godine i donošenja Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća („Službeni glasnik RS” , br. 135/04, 8/05 i 41/09) prati se u kojoj meri su odredbe tog zakona uticale na porast ili smanjenje kapaciteta za proizvodnju šumskih sadnica. Broj šumskih rasadnika u tom periodu je smanjen delom i zbog zakonom propisanih uslova u pogledu kvalifikacija lica koje stručno rukovodi proizvodnjom. Stoga se predlažu olakšani uslovi za angažovanje stručnog lica za rukovođenje proizvodnjom tako što će se omogućiti da diplomirani inženjeri šumarstva, bez obzira na smer, koji su tokom studija izučavali proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala, mogu da stručno rukovode proizvodnjom. U postojećem zakonu to je bilo omogućeno samo diplomiranim inženjerima šumarstva – odsek šumarstvo, iako se i na odseku ekološkog inženjeringa u zaštiti zemljišnih i vodnih resursa (ranije odsek za eroziju i melioracije, tj. vodoprivredu erozivnih područja), kao i na odseku pejzažne arhitekture, izučava ova oblast. Takođe, ukida se obaveza polaganja stručnog ispita, kao i zasnivanja radnog odnosa kod proizvođača šumskog reproduktivnog materijala, što je do sada predstavljalo najveći problem i trošak proizvođačima, a omogućava se angažovanje stručnog lica po ugovoru van radnog odnosa.

S obzirom da se kontrola proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala vrši redovno, svake godine, od strane Ministarstva i ovlašćenih institucija,

kao i šumarskih inspektora, ove olakšice neće uticati na kvalitet proizvodnje, jer reproduktivni materijal neodgovarajućeg kvaliteta ne može se stavljati u promet.

Predložena promena u članu 4. stav 4. Zakona, kojom se od odredaba ovog zakona izuzima reproduktivni materijal namenjen izvozu i ponovnom izvozu u druge zemlje, je direktno preuzeta odredba Direktive EU sa kojom se vrši usaglašavanje propisa, zbog čega je bilo neophodno ugraditi navedenu odredbu.

Predloženom promenom člana 8. stav 1. tačka 1. omogućava se uvoz, pored postojećeg kvalifikovanog i testiranog materijala, kategorije selekcionisanog šumskog reproduktivnog materijala, kako bi se obezbedile dovoljne količine reproduktivnog materijala na unutrašnjem tržištu, a u cilju zadovoljavanja potreba podizanja i obnavljanja šuma u Republici Srbiji. Prilikom odobrenja uvoza potrebno je da su ispunjeni kumulativni uslovi u pogledu kategorije reproduktivnog materijala s jedne i povećanih domaćih potreba s druge strane, kada na zalihama nema dovoljno domaćeg materijala. Navedenim uslovima zadovoljavaju se potrebe unutrašnjeg tržišta, ne dovodeći u pitanje kvalitet i adaptivnost materijala iz uvoza na domaće uslove.

Izmena člana 10. stav 1. Zakona predložena je u cilju potpunog usaglašavanja sa Direktivom EU i neposredno je preuzeta. Kriterijumi za priznavanje polaznog materijala već su propisani važećim zakonom i pravilnicima donetim na osnovu njega, a ovim predlogom se propisuje izričita norma da se samo materijal proizveden od polaznog materijala priznatog po već propisanim kriterijumima može staviti u promet. Kriterijumi su takođe preuzeti u važećim propisima prema Direktivi EU, na osnovu kojih Ministarstvo donosi rešenje o priznavanju polaznog materijala i upisu u odgovarajući registar po već propisanoj proceduri.

Predloženom izmenom u članu 15. stav 2. omogućiće se da lice koje vrši stručno rukovođenje poslovima proizvodnje reproduktivnog materijala može biti angažovano i van radnog odnosa, po osnovu ugovora o delu ili ugovora o privremenim i poverenim poslovima.

U članu 22. promenjen je stav 2. Zakona i propisan novi stav 3. koji uređuju način izdavanja uverenja o poreklu semena za pošiljke nastale mešanjem semena različitih kategorija ili godina sakupljanja, kao i kod naknadnog vegetativnog razmnožavanja, radi potpunog preuzimanja odredaba Direktive EU sa kojom se vrši usklađivanje.

U novom st. 5. i 6. ovog zakona propisani su rokovi u kojima je proizvođač dužan da podnese zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i reznica, kao i rok u kome je Ministarstvo dužno da izda uverenje, jer se tokom dosadašnje primene Zakona pokazalo da proizvođači zaborave da podnesu zahtev za izdavanje uverenja o poreklu Ministarstvu nakon proizvodnje, te da se prilikom kontrole proizvodnje ustanovi da materijal nema uverenje o poreklu, iako je proizveden u registrovanim objektima, nakon čega bi proizvođači podneli Ministarstvu zahtev za izdavanje uverenja o poreklu mesecima nakon što su proizveli materijal, jer rok nije bio propisan. Kako bi se izbegle ovakve situacije, propisani su navedeni rokovi.

U članu 29. Zakona brišu se JUS standardi jer više ne postoje, a umesto toga primenjuju se nacionalni standardi koje donosi Institut za standardizaciju Srbije i koji nose oznaku SRB. ISTA su međunarodni standardi čija je primena skupa jer porazumeva plaćanje godišnje članarine, a članstvo nije uslov za izvoz reproduktivnog materijala.

Promena u članu 30. stav 3. Zakona, predložena je iz razloga što je sam proizvođač reproduktivnog materijala odgovoran za njegov kvalitet, zbog čega proizvođač treba i da utvrđuje kvalitet i klasu reproduktivnog materijala, na osnovu čega izdaje deklaraciju o kvalitetu. U svim oblastima proizvodnje sam proizvođač deklariše robu i odgovoran je za njen kvalitet.

Promena u članu 37. stav 5. Zakona se uvodi radi potpunog usaglašavanja sa Direktivom EU, koja u važećem zakonu nije pravilno preuzeta.

Direktivom EU propisano je da male količine semena u prometu prati deklaracija o kvalitetu koja ne mora da sadrži podatke o procentu klijavosti čistog semena i broju klijavih ili upotrebljivih semenki po kilogramu, a ne da uopšte ne mora da ima deklaraciju o kvalitetu, kako je propisano u važećem zakonu. U članu 43. stav 1. tačka 10) Zakona dodato je ovlašćenje inspektorima da vrše kontrolu dobavljača reproduktivnog materijala, što je izostavljeno u važećem zakonu.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Najveći deo izmena i dopuna Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća vrši se radi potpunog usklađivanja sa Direktivom Saveta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. godine o stavljanju u promet šumskog reproduktivnog materijala, što je i obaveza u okviru Poglavlja 12 – Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Ovaj zakon će imati direktan pozitivan uticaj na pravna lica, odnosno preduzetnike koji obavljaju delatnost proizvodnje i prometa šumskog reproduktivnog materijala. Pored standardizacije kvaliteta šumskog reproduktivnog materijala i procedura u postupku njegove sertifikacije na način kako je propisano u evropskim propisima, olakšice se odnose pre svega na lica koje stručno rukovodi proizvodnjom, odnosno otvara se prostor za veći broj stručnih lica koja mogu da rukovode proizvodnjom, što će olakšati proizvođačima da dođu do stručnog lica. Takođe, ovim će se povećati i samozapošljavanje diplomiranih inženjera šumarstva i pejzažne arhitekture. Mogućnost angažovanja lica za stručno rukovođenje proizvodnjom po ugovoru umesto zasnivanja radnog odnosa smanjiće troškove proizvođačima, što sve skupa treba da rezultira većom proizvodnjom.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Strategija razvoja šumarstva Republike Srbije propisuje ulogu i značaj šumarskog sektora i šuma u očuvanju i unapređenju životne sredine i zaštiti prirode, kao i za očuvanje i unapređenje proizvodnje kvalitetnog šumskog semena i sadnog materijala kontrolisanog porekla, ali strategija kao dokument javne politike ne preuzima odredbe propisa Evropske unije niti se bavi problemima na nivou organizacije proizvodnje i prometa šumskog reproduktivnog materijala, zbog čega nije moguće ostvariti željenu promenu tim dokumentom.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Ne, zbog čega je i predložena izmena i dopuna zakona.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

Očekivani trendovi su relevantni samo u odnosu na izmene članova koji propisuju uslove za stručna lica, kao i odobrenje uvoza selekcionisanog šumskog semena. Ukoliko bi se odustalo od intervencije nastavio bi se pad proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala i pad obima pošumljavanja, kao što je prikazano u poglavlju V. ANALIZA EFEKATA pod tač. 1) i 4).

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

/

KLJUČNA PITANJA ZA UTVRĐIVANJE CILJEVA

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Cilj predloženih izmena jeste usaglašavanje sa pravnim tekovinama Evropske unije, kao i povećanje kapaciteta za proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala u Republici Srbiji.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovede do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Usaglašavanjem sa pravnim tekovinama Evropske unije ispunjavaju se obaveze utvrđene Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije od 21. jula 2022. godine, a samim tim i standardizacija proizvodnje i prometa šumskog reproduktivnog materijala. Takođe, očekuje se povećanje obima proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala, što će doprineti realizaciji prostorno - planskih dokumenata, kao i planskih dokumenata gazdovanja šumama, kao i povećanju stepena šumovitosti Republike Srbije.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Kao pokazatelj Rezultata 1.1.7. Unapređeno stanje šuma u Akcionom planu za sprovođenje Plana rada Vlade u periodu 2023 – 2026. godine definisana je površina zasada u hektarima, koja sa početne vrednosti od 1220 hektara u 2023. godini treba da dostigne 1350 hektara 2026. godine. Da bi se ovo postiglo, potrebno je da se obezbede i dovoljne količine šumskog reproduktivnog materijala, a što je očekivano i kao efekat predloženih izmena Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ostvarivanje opštih i posebnih ciljeva moći će da se prati kroz godišnje količine proizvedenog šumskog semena i sadnog materijala, kao i kroz obim pošumljavanja i sadnje na nivou Republike Srbije.

KLJUČNA PITANJA ZA IDENTIFIKOVANJE OPCIJA JAVNIH POLITIKA

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

S obzirom da se najveći broj članova Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća menja zbog usaglašavanja sa propisom EU, a u cilju

ispunjavanja obaveza u procesu pridruživanja, nije bilo moguće da se zadrži „*status quo*”.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Deo promena će se sprovesti kroz izmene i dopune podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća, nakon usvajanja izmena i dopuna ovog zakona.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

S obzirom da se ovim zakonom menjaju članovi važećeg zakona neposredno u vezi za usaglašavanjem sa pravnim propisom EU, a manji broj izmena, koji nije direktno vezan za to, uvodi olakšice za proizvodnju i uvoz semena, nisu razmatrane podsticajne mere jer nisu ni predmet ovih izmena.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Radi sprovođenja ovog zakona potrebno je donošenje novog i izmene važećih podzakonskih propisa donetih na osnovu važećeg zakona.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Nije moguće sprovođenje promena na ovaj način, s obzirom da se u najvećoj meri radi o usaglašavanju propisa sa pravnim tekovinama EU.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Prilikom izrade ovog zakona zainteresovane strane imale su priliku da se izjasne kroz učestvovanje u anketi i dostavljanje pisanih komentara na predlog izmena. U tom cilju kontaktirani su svi relevantni subjekti u ovoj oblasti, od proizvođača šumskog reproduktivnog materijala u privatnom i javnom sektoru, preko naučno-istraživačkih i obrazovnih institucija, nevladinih organizacija i dr. Sve pristigle primedbe, predlozi i sugestije su razmotreni i analizirani u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Upravi za šume, radi sagledavanja mogućnosti njihovog integrisanja u tekst Predloga zakona, s ciljem unapređenja zakonskih rešenja. Nakon razmatranja, odlučeno je da se prihvate predlozi za ukidanje obaveze polaganja državnog stručnog ispita za lice koje stručno rukovodi proizvodnjom i doradom šumskog reproduktivnog materijala, kao i da se omogući uvoz selekcionisanog semena.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Identifikovane opcije ne zahtevaju dodatno angažovanje resursa u odnosu na već postojeće, a omogućiće i povećanje potencijalnih resursa olakšicama koje se uvode predloženim izmenama u vezi sa proizvodnjom i uvozom šumskog reproduktivnog materijala.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Zakonom o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, br. 128/20, 116/22, 92/23 - dr. zakon) propisana je nadležnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprave za šume za kontrolu semena i sadnog materijala u šumarstvu. Pojedine stručne poslove Ministarstvo poverava pravnim licima koja ispunjavaju propisane uslove.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU FINANSIJSKIH EFEKATA

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

S obzirom na materiju koja se uređuje ovim zakonom, njegovo donošenje ne utiče na javne prihode i rashode.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

/

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje izabrane opcije neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Ovim zakonom se ne uvode promene koje stvaraju posebne troškove.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

/

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Sprovođenje ovog zakona neće proizvesti efekte na rashode drugih institucija.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EKONOMSKIH EFEKATA

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Donošenje ovog zakona imaće pozitivan efekat na troškove koje imaju proizvođači šumskog reproduktivnog materijala, koji sami nisu po zanimanju diplomirani inženjeri šumarstva odgovarajućeg smera. Važećim zakonom propisana je obaveza zasnivanja radnog odnosa sa licem koje ispunjava uslove za stručno rukovođenje proizvodnjom, a izmenama tog zakona se omogućava angažovanje stručnog lica po ugovoru, bez zasnivanja radnog odnosa, što je sa stanovišta troškova povoljnija opcija za proizvođače.

Takođe, primena člana 4. stav 4. ovog zakona koji propisuje izuzeće za reproduktivni materijal koji je namenjen izvozu ili ponovnom izvozu u druge zemlje, imaće pozitivan uticaj na relevantne privredne subjekte, jer će po jednostavnoj proceduri i bez dodatnih troškova kontrole proizvodnje i pribavljanja uverenja o poreklu moći da izvezu materijal koji proizvode ili koji uslužno dorađuju za stranog partnera.

Predložena promena člana 8. stav 1. tačka 1) Zakona u ukupnom bilansu ima pozitivan ekonomski efekat na kupca – korisnika semena koje se uvozi, koji plaća kupovinu tog semena kako bi realizovao planove gazdovanja šumama – pošumljavanje, sanacije oštećenih šuma i sl. Neizvršavanje planova gazdovanja u tom delu ima dugoročne negativne ekonomske efekte za pravna lica koja gazduju šumama, zbog čega ovakva odredba, koja jeste jednokratni trošak kupovine semena iz uvoza, omogućava nesmetano poslovanje i gazdovanje šumama.

Primena odredbe člana 10. stav 1. ovog zakona, koja propisuje da reproduktivni materijal namenjen podizanju i obnavljanju šuma može da se stavi u promet samo ako je proizveden od priznatog polaznog materijala, a koja preuzima odredbu Direktive EU, imaće pozitivan uticaj na kupce tog reproduktivnog materijala, jer im to pruža sigurnost da je materijal koji kupuju određenih osobina u zavisnosti od kategorije, a što je važno u cilju korišćenja adekvatnog materijala za podizanje šuma u različitim regionima i na različitim staništima. Dodatno, ovo ima pozitivan finansijski efekat jer se upotrebom odgovarajućeg reproduktivnog materijala povećava uspeh prijema sadnica na terenu i smanjuju ili isključuju troškovi ponovnog pošumljavanja, tamo gde uspeh nije bio zadovoljavajući.

Promene u članu 22. st. 2. i 3. Zakona nemaju finansijske efekte, jer je Ministarstvo izdavalo uverenja o poreklu semena za pošiljke nastale mešanjem semena različitih kategorija ili godina sakupljanja i na osnovu važećeg zakona, a ovim se samo dodatno uređuje način na koji Ministarstvo izdaje uverenje o poreklu. Takođe, promene u novom st. 5. i 6. člana 22. Zakona nemaju finansijske efekte jer propisuju rokove u kojima je proizvođač dužan da podnese zahtev za izdavanje uverenja o poreklu semena i reznica. Ministarstvo sa postojećim kapacitetima može da sprovede ovu odredbu, jer je i do sada izdavalo uverenja o poreklu u istom obimu, samo u različitim rokovima.

Promena u članu 30. stav 3. Zakona smanjiće troškove proizvođačima, a samim tim i kupcima reproduktivnog materijala, jer će proizvođači sami vršiti deklarisanje, umesto angažovanja ovlašćenih institucija čije usluge se plaćaju.

Promena u članu 37a stav 5. Zakona, kojom se uvodi obaveza pribavljanja deklaracije o kvalitetu za male količine semena sa određenim podacima o kvalitetu, predstavlja trošak koji će snositi proizvođač semena, ali je odredba nužna radi potpunog usaglašavanja sa Direktivom EU. Troškovi izdavanja takve deklaracije su niži od troškova izdavanja standardne deklaracije o kvalitetu semena, za koju se radi veći broj različitih analiza.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Usaglašavanje se propisima EU omogućava domaćim proizvođačima lakši pristup tržištu EU.

3) Da li izabrana opcija utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Potpuno usaglašavanje proizvodnje i prometa sa pravilima EU uticaće na povećanje konkurentnosti, kako na domaćem tako i na stranom tržištu.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Primena ovog zakona nije vezana za transfer tehnologije i primenu tehničko - tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Rešenja iz ovog zakona neće imati direktan uticaj na uvećanje društvenog bogatstva, ali poboljšanje uslova poslovanja koje ovaj zakon omogućava proizvođačima posredno će uticati na bolje privredne rezultate, a što će imati pozitivan efekat na povećanje društvenog bogatstva.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Primena ovog zakona olakšaće proizvođačima, kao poslodavcima, angažovanje lica koje stručno rukovodi proizvodnjom šumskog reproduktivnog materijala, jer nije neophodno zasnivanje radnog odnosa, već i zaključivanje ugovora o radu. Istovremeno, omogućava se zapošljavanje i samozapošljavanje većeg broja diplomiranih inženjera šumarstva, jer se omogućava i drugim smerovima, osim smera šumarstvo, da rukovode proizvodnjom.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EFEKATA NA DRUŠTVO

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Pozitivni efekti donošenja ovog zakona ogledaju se u stvaranju efikasnijeg zakonodavnog okvira u oblasti proizvodnje i prometa šumskog reproduktivnog materijala, što će omogućiti povećanje konkurentnosti proizvođača, a bez povećanja troškova po građane.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Ne.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Primena ovog zakona nije u vezi sa specifičnim, odnosno osetljivim grupama populacije, te u tom smislu neće imati nikakav štetan uticaj.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Očekuje se pozitivan uticaj primene ovog zakona na tržište rada, jer će predložene izmene u članu 15. stav 2. važećeg zakona omogućiti zapošljavanje većem broju stručnih profila u oblasti proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala u odnosu na važeći zakon. Predloženim izmenama ne zahtevaju se dodatne kvalifikacije u pogledu stručne spreme za lica koja stručno rukovode proizvodnjom, već se upravo proširuje mogućnost zapošljavanja postojećih profila stručnjaka na mestu stručnog rukovodioca proizvodnjom. Takođe, nije isključena mogućnost zapošljavanja na neodređeno ili na određeno vreme, kada je obim proizvodnje takav da ne može da obezbedi rentabilnost i isplativost zapošljavanja lica u stalnom radnom odnosu, već se omogućava i rad van radnog odnosa, pošto se radi o sezonskim poslovima. U prethodnoj deceniji veći broj manjih šumskih rasadnika je prestao da se bavi proizvodnjom, jer nije isplativo da tokom cele godine zapošljavaju stručno lice u stalnom radnom odnosu. To se negativno odrazilo na ukupnu proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala i društvo u celini, zbog povećanih potreba društva za reproduktivnim materijalom za pošumljavanje, kako bi se ublažili negativni efekti klimatskih promena, sanirale velike površine šuma oštećene požarima, vetrom, ledom i sl.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Odredbe ovog zakona ne dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava).

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Ovaj zakon neće uticati na cene roba i usluga i životni standard stanovništva.

7) Da li bi se realizacijom izabrane opcije pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Ovaj zakon neće uticati na socijalnu situaciju u nekom određenom regionu ili okrugu.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Ovaj zakon neće uticati na veću informisanost građana o njihovim pravima u vezi sa socijalnom i zdravstvenom zaštitom, kao i mogućnostima za obrazovanje.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU EFEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Primenom ovog zakona i uvođenjem određenih olakšica očekuje se povećanje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala neophodnog ne samo za redovno obnavljanje šuma, već i za podizanje novih šuma, melioraciju šuma lošeg kvaliteta i sanaciju šuma oštećenih raznim štetnim dejstvima, što sve zajedno utiče na bolji kvalitet vazduha, zaštitu i poboljšanje zemljišta, bolji vodni režim, smanjenje erozije, odnosno unapređenje životne sredine u celini.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Predloženim izmenama člana 10. stav 1. Zakona obezbediće se podizanje šuma od reproduktivnog materijala koji je u najvećoj meri adaptiran na postojeće ekološke uslove, čime se stvaraju stabilni ekosistemi, sa većom otpornošću i prilagodljivošću na klimatske promene, jer je materijal proizveden od priznatog polaznog materijala, što znači da su poznati i ekološki uslovi staništa od koga potiče, što ima pozitivan uticaj na životnu sredinu u celini.

Predložena izmena u pogledu stručne sprema lica koje stručno rukovodi proizvodnjom reproduktivnog materijala (član 15. stav 2.) nema uticaja na kvalitet i strukturu ekosistema.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Indirektno, jer se podizanjem šuma poboljšava kvalitet vazduha, voda i zemljišta, što utiče i na zdravlje ljudi.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Ne predstavlja nikakav rizik, već doprinosi zdravoj životnoj sredini.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Indirektno da, jer primena ovog zakona ima za krajnji cilj podizanje šuma od kvalitetnog šumskog reproduktivnog materijala, što predstavlja vid zaštite i korišćenja zemljišta.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU UPRAVLJAČKIH EFEKATA

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Ovaj zakon ne predviđa niti uvodi organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje ovog zakona, u pogledu kvaliteta i kvantiteta. Nisu potrebne posebne mere za poboljšanje kapaciteta, osim edukacije, odnosno informisanja i upoznavanja sa izmenama koje Zakon propisuje. Za predloženu promenu člana 43. tačka 10) ovog zakona postoji dovoljan broj republičkih i pokrajinskih šumarskih inspektora koji već vrše nadzor nad primenom odredaba Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća, a sama promena ne predstavlja značajno povećanje redovnog obima njihovog posla.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nikakve promene u tom smislu nije potrebno izvršiti.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Rešenja ovog zakona nisu u suprotnosti sa važećim propisima i međunarodnim sporazumima, a u saglasnosti je sa relevantnim dokumentima javne politike.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Ne utiče. U postupku odobravanja uvoza selekcionisanog reproduktivnog materijala, iz podataka originalnog uverenja o poreklu Ministarstvo će moći da utvrdi osnovne podatke o provenijenciji tog materijala (nadmorska visina, geografska širina i dužina, registarski broj polaznog materijala) na osnovu koga se, javnim uvidom u nacionalne registre, utvrđuju svi relevantni podaci za odlučivanje po zahtevu za odobrenje uvoza, a upoređujući navedene podatke sa podacima o mestu sadnje, koje će podnosilac zahteva biti u obavezi da dostavi.

Predloženom izmenom člana 30. stav 4. važećeg zakona neće doći do upravljačkih promena za privredne subjekte u pogledu lica koje vrši utvrđivanje kvaliteta i klasiranje reznica i sadnica, jer se radi o istom stručnom licu koje vrši stručno rukovođenje proizvodnjom reproduktivnog materijala, za koje već postoje propisani uslovi u članu 15. važećeg zakona.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši Ministarstvo – Uprava za šume i u tom smislu ima odgovornost da se obezbedi implementacija ovog zakona. Nema neposrednog uticaja na transparentnost rada javne uprave.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Potrebno je da se nakon usvajanja ovog zakona donesu podzakonska akta:

- 1) Spisak vrsta šumskog drveća čiji se reproduktivni materijal proizvodi i koristi za potrebe podizanja i veštačkog obnavljanja šuma (član 2. Zakona);
- 2) Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o priznavanju polaznog materijala i kontroli proizvodnje reproduktivnog materijala šumskog drveća.

KLJUČNA PITANJA ZA ANALIZU RIZIKA

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Ciljne grupe su konsultovane u postupku pripreme ovog zakona.

Punopravno članstvo Republike Srbije u Evropskoj uniji predstavlja spoljnopolitički prioritet Republike Srbije. U vezi sa tim, ovim zakonom vrši se usklađivanje sa Direktivom Saveta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. godine o stavljanju u promet šumskog reproduktivnog materijala, čime se vrši usaglašavanje nacionalnih propisa sa propisima EU, a što je cilj pregovora o pristupanju Evropskoj uniji u okviru Poglavlja 12 – bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika. Donošenje izmena i dopuna zakona predviđeno je Planom rada Vlade za 2024. godinu, ali obzirom na to da isti još nije usvojen, donošenje je neophodno kako bi se izvršilo izvršilo potpuno usaglašavanje zakona sa Direktivom Saveta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. godine o stavljanju u promet šumskog reproduktivnog materijala i kako bi se povećao kapacitet za proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala u Republici Srbiji.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje izabrane opcije nisu potrebna finansijska sredstva, niti je potrebno sprovođenje postupka javne nabavke.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
REPRODUKTIVNOM MATERIJALU ŠUMSKOG DRVEĆA

DRAFT LAW ON AMENDMENTS TO THE LAW ON REPRODUCTIVE
MATERIAL OF FOREST TREES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa:

NEMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma:

NEMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

NEMA

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije:

POGLAVLJE 12 – BEZBEDNOST HRANE, VETERINARSKA I
FITOSANITARNA POLITIKA

3.12.4. SEME I SADNI MATERIJAL.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

NEMA

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

DIREKTIVA SAVETA 1999/105/EZ OD 22. DECEMBRA 1999. O STAVLJANJU U PROMET ŠUMSKOG REPRODUKTIVNOG MATERIJALA;

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima:

NEMA

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost: /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Do pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

NISU

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Pri izradi ovog zakona korišćen je izveštaj eksperta Ivane Pešut, koja je angažovana uz podršku Evropske unije u okviru projekta Policy and Legal Advice Center (PLAC III).

1. Naziv propisa Evropske unije: Council Directive 1999/105/EC on the Marketing of Forest Reproductive Material (OJ L 011, 15/01/2000) Direktiva Saveta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. godine o stavljanju u promet šumskog reproduktivnog materijala			2. „CELEX” oznaka EU propisa: 31999L0105			
3. Ovlašćeni predlagač: Vlada Obrađivač - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede			4. Datum izrade tabele: 13. septembar 2024. godine			
5. Naziv (Aa, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća Draft Law on Amendments to the Law on Reproductive Material of Forest Trees			6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:			
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odre dba prop isa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa Republik e Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost (Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađen o - NU, neprenosivo - NP)	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
2.b	(b) Reproductive material means any of the following: (i) Seed unit: cones, infructescences, fruits and seeds intended for the production of planting stock; (ii) parts of plants:	0.1. 2	Reproduktivni materijal šumskog drveća (u daljem tekstu: reproduktivni materijal), u smislu ovog zakona, je seme (šišarka, plod, SKUPNI PLOD i seme namenjeno za proizvodnju sadnog materijala), deo biljke (reznica, korenova reznica, lisna reznica, pupoljak, izbojak, položenica, koren, tkivo za mikrorazmnožavanje i bilo koji deo biljke namenjen za proizvodnju sadnica) i sadnica (biljka proizvedena iz	potpuno usklađeno		

	<p>stem cuttings, leaf cuttings and root cuttings, explants or embryos for micropropagation, buds, layers, roots, scions, sets and any parts of a plant intended for the production of planting stock;</p> <p>(iii) planting stock:</p> <p>plants raised from seed units, from parts of plants, or from plants from natural regeneration;</p>		<p>semena, dela biljke ili prirodni podmladak iz semenskih sastojina).</p>			
2.c.iii	<p>(iii) Seed Orchard:</p> <p>A plantation of selected clones or families which is isolated or managed so as to avoid or reduce pollination from outside sources, and managed to produce frequent, abundant and easily harvested crops of seed;</p>	<p>0.1. 5.1.4</p>	<p>4) SEMENSKA PLANTAŽA JE ZASAD ODABRANIH KLONOVA ILI POTOMSTVA PUNIH SRODNICA ILI POLUSRODNICA NAMENJEN ZA PROIZVODNJU PLODA I SEMENA, KOJI ČESTO I OBILNO PLODONOSI, A SEME SE LAKO SAKUPLJA, KOJI JE IZOLOVAN ILI KOJIM SE GAZDUJE TAKO DA SE IZBEGNE ILI REDUKUJE OPRAŠIVANJE IZ SPOLJAŠNJIH IZVORA;</p>	<p>potpuno usklađeno</p>		
2.d	<p>(d) Autochthonous and indigenous means either of the following:</p> <p>(i) Autochthonous stand or seed source:</p> <p>An autochthonous stand or seed source is one which normally has been continuously regenerated by natural regeneration. The stand or seed source may be regenerated artificially from reproductive material collected in the same stand or seed source or autochthonous stands or seed sources within the close proximity;</p> <p>(ii) Indigenous stand or seed source:</p> <p>An indigenous stand or seed source is an autochthonous stand or seed source or is a stand or seed source raised artificially from seed, the origin of which is situated</p>	<p>0.1. 5.1.15a</p> <p>0.1. 5.1.15b</p>	<p>15A) AUTOHTONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA JESTE ONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA KOJI SE OBNAVLJA PRIRODNIM PUTE, A MOŽE SE OBNAVLJATI I VEŠTAČKIM PUTE OD REPRODUKTIVNOG MATERIJALA SAKUPLJENOG U ISTOJ SASTOJINI ILI IZVORU SEMENA ILI U AUTOHTONOJ SASTOJINI ILI IZVORU SEMENA U NEPOSREDNOJ BLIZINI;</p> <p>15B) DOMAĆA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA JESTE AUTOHTONA SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA, KAO I SASTOJINA ILI IZVOR SEMENA KOJI SU VEŠTAČKI PODIGNUTI IZ SEMENA KOJE POTIČE IZ ISTOG REGIONA PROVENIJENCIJE;</p>	<p>potpuno usklađeno</p>		

	in the same region of provenance.					
2.e	(e) Origin: For an autochthonous stand or seed source, the origin is the place in which the trees are growing. For a non-autochthonous stand or seed source, the origin is the place from which the seed or plants were originally introduced. The origin of a stand or seed source may be unknown.	0.1. 5.1.15v	15V) POREKLO AUTOHTONE SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA JESTE MESTO NA KOME ŠUMSKO DRVEĆE RASTE, A POREKLO NEAUTOHTONE SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA JE MESTO ODAKLE POTIČE SEME ILI SADNICA. POREKLO SASTOJINE ILI IZVORA SEMENA MOŽE BITI NEPOZNATO;	potpuno usklađeno		
2.f	(f) Provenance: The place in which any stand of trees is growing.	0.1. 5.1.15g	15G) PROVENIJENCIJA JE PROSTOR NA KOME SE NALAZE SASTOJINE;	potpuno usklađeno		
2.g	(g) Region of Provenance: For a species or sub-species, the region of provenance is the area or group of areas subject to sufficiently uniform ecological conditions in which stands or seed sources showing similar phenotypic or genetic characters are found, taking into account altitudinal boundaries where appropriate.	0.1. 5.1.15	15) region provenijencije je jedno ili više područja sličnih ekoloških karakteristika u kome sastojine određenih vrsta, podvrsta ili varijeteta pokazuju slične fenotipske ili genetske karakteristike, UZIMAJUĆI U OBZIR VISINSKE GRANICE, KADA SU OD ZNAČAJA;	potpuno usklađeno		
2.h	(h) Production: Production includes all stages in the generation of the seed unit, the conversion from seed unit to seed and the raising of planting stock from seed and parts of plants.	0.1. 5.1.16a	16A) PROIZVODNjA OBUHVATA SVE FAZE DOBIJANjA SEMENA, DORADU SEMENA I UZGOJ SADNOG MATERIJALA IZ SEMENA ILI DELOVA BILjAKA;	potpuno usklađeno		
2.i	(i) Marketing: Display with a view to sale, offering for sale, sale or delivery to another person including delivery under a service contract.	0.1. 5.1.17	17) PROMET REPRODUKTIVNOG MATERIJALA JE IZLAGANjE RADI PRODAJE, NUĐENjE NA PRODAJU, PRODAJA, ISPORUKA, UVOZ, USLUŽNO POSREDOVANjE, DAVANjE BEZ NAKNADE (POKLON, USTUPANjE I SL) I RAZMENA REPRODUKTIVNOG MATERIJALA;	potpuno usklađeno		

2.1.ii	(ii) "Selected" Reproductive material derived from basic material which shall be a stand located within a single region of provenance, which has been phenotypically selected at the population level and which meets the requirements set out in Annex III;	0.1. 6.1.3	Selekcionisan reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji je proizveden u semenskoj sastojini, KOJA JE FENOTIPSKI ODABRANA NA NIVOU POPULACIJE.	potpuno usklađeno		
3.1	1. The list of species and artificial hybrids in Annex I may be amended in accordance with the procedure referred to in Article 26(3).	0.1. 3.2.	MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ŠUMARSTVA UTVRĐUJE SPISAK VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA ČIJI SE REPRODUKTIVNI MATERIJAL PROIZVODI I KORISTI ZA POTREBE PODIZANJA I VEŠTAČKOG OBNAVLJANJA ŠUMA.	potpuno usklađeno		
3.3	3. The measures contained in this Directive shall not apply to forest reproductive material in the form of planting stock or parts of plants, which is shown to be intended for purposes other than forestry. In such cases, the material shall be accompanied by a label or other document required by other Community or national provisions which are applicable to such material for the intended purpose. In the absence of any such provisions, where a supplier handles both material intended for forestry purposes and material which is shown to be intended for purposes other than forestry, the latter shall be accompanied by a label or other document bearing the following statement: „Not for forestry purposes” .	0.1. 4.2 4.3	ODREDBE OVOG ZAKONA NE ODOSE SE NA DEO BILJKE I SADNICU VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA KOJE NISU NAMENJENE POTREBAMA PODIZANJA I VEŠTAČKOG OBNAVLJANJA ŠUMA. Reproduktivni materijal iz stava 2. ovog člana u prometu prati dokument proizvođača DOBAVLJAČA sa naznakom: „Nije za upotrebu u šumarstvu” .	potpuno usklađeno		
3.4	4. The measures contained in this Directive shall not apply to forest reproductive material which is shown to be intended for export or re-export to	0.1. 4.4	ODREDBE OVOG ZAKONA NE ODOSE SE NA REPRODUKTIVNI MATERIJAL KOJI JE NAMENJEN IZVOZU ILI REEKSPORTU U DRUGE ZEMLJE.	potpuno usklađeno		

	third countries.					
4.1	1. Member States shall provide that only approved basic material is used for the production of forest reproductive material which is to be marketed.	0.1. 10.1	REPRODUKTIVNI MATERIJAL NAMENJEN PODIZANJU I OBNAVLJANJU ŠUMA MOŽE DA SE STAVI U PROMET SAMO AKO JE PROIZVEDEN OD PRIZNATOG POLAZNOG MATERIJALA.	potpuno usklađeno		
6.1.c	1. Member States shall provide for forest reproductive material derived from approved basic material in the manner set out in points (a) to (d): (c) Material of the species and artificial hybrids listed in Annex I which are vegetatively reproduced shall not be marketed unless it is of the „selected” , „qualified” or „tested” categories and meets the requirements of Annexes III, IV and V respectively.	0.1. 34.2	U promet može da se stavi selekcionisan, kvalifikovan ili testiran reproduktivni materijal hibrida, KAO I VRSTA ŠUMSKOG DRVEĆA IZ ČLANA 3. OVOG ZAKONA KOJI SE VEGETATIVNO RAZMNOŽAVA.	potpuno usklađeno		
12.2	2. Where a Member State provides for subsequent vegetative propagation in accordance with Article 13(2), a new master certificate shall be issued.	0.1. 22.3	AKO JE PREDVIĐENO NAKNADNO VEGETATIVNO RAZMNOŽAVANJE SELEKCIONISANOG, KVALIFIKOVANOG ILI TESTIRANOG REPRODUKTIVNOG MATERIJALA, IZDAJE SE NOVO UVERENJE O POREKLU, A MATERIJAL SE ODVOJENO ČUVA RADI NjEGOVE IDENTIFIKACIJE.	potpuno usklađeno		
12.3	3. Where mixing takes place in accordance with subparagraphs (a), (b), (c) or (e) of Article 13(3), Member States shall ensure that the register references of the components of the mixtures are identifiable, and a new master certificate or other document identifying the mixture shall be issued.	0.1. 22.2	IZUZETNO OD ODREDBE STAVA 1. MINISTARSTVO IZDAJE UVERENJE O POREKLU REPRODUKTIVNOG MATERIJALA ZA POŠILJKU SEMENA NASTALU MEŠANJEM SELEKCIONISANOG ILI SEMENA POZNATOG POREKLA KOJE POTIČE OD DVA ILI VIŠE SEMENSKIH OBJEKATA UNUTAR ISTE KATEGORIJE I ISTOG REGIONA PROVENIJENCIJE ILI IZ ISTOG SEMENSKOG OBJEKTA ZA SEME SAKUPLJENO U RAZLIČITIM GODINAMA,	potpuno usklađeno		

			KOJE MORA DA SADRŽI PODATKE O REGISTARSKIM BROJEVIMA SASTAVNIH DELOVA SMEŠE			
13.2.	2. Without prejudice to the provisions of paragraph 1 of this Article and of Article 6(1), point (c), Member States may provide for subsequent vegetative propagation of a single unit of approval in the „selected” , „qualified” and „tested” categories. In such cases the material shall be kept separate and identified as such.	0.1. 22.3.	AKO JE PREDVIĐENO NAKNADNO VEGETATIVNO RAZMNOŽAVANJE SELEKCIONISANOG, KVALIFIKOVANOG ILI TESTIRANOG REPRODUKTIVNOG MATERIJALA, IZDAJE SE NOVO UVERENJE O POREKLU, A MATERIJAL SE ODVOJENO ČUVA RADI NJEGOVE IDENTIFIKACIJE.	potpuno usklađeno		
14.1.	1. Reproductive material may be marketed only in lots which comply with Article 13 and are accompanied by a label or other document from the supplier („the supplier's label or document”) giving, in addition to the information required under Article 13, the following information:	0.1. 38.1.5a 38.1.5b 38.1.5v 38.1.5g	Na ambalažu pošiljke reproduktivnog materijala proizvođač, odnosno doradivač reproduktivnog materijala stavlja etiketu koja sadrži podatke o: 5A) NAMENI; 5B) VRSTI POLAZNOG MATERIJALA; 5V) IDENTIFIKACIONOM BROJU I NAZIVU REGIONA PROVENIJENCIJE; 5G) POREKLU;	potpuno usklađeno		
14.1. d	(d) in the case of reproductive material of the „tested” category whose basic material is approved under Article 4(5), the words „provisionally approved” ; (e) whether the material has been vegetatively propagated.	0.1. 38.2	U SLUČAJU REPRODUKTIVNOG MATERIJALA KATEGORIJE „TESTIRANO” , ČIJI JE POLAZNI MATERIJAL PRIZNAT USLOVNO U SKLADU SA PROPISIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA, NA ETIKETI MORA BITI NAZNAČENO „USLOVNO PRIZNATO” .	potpuno usklađeno		
14.4	4. In the case of small quantities of seed, the requirements as laid down in paragraph 2(b) and (d) above do not apply. The quantities and conditions may be determined in accordance with the procedure referred to in Article 26(2).	0.1. 37a.5	MALE KOLIČINE SEMENA U PROMETU PRATI DEKLARACIJA O KVALITETU KOJA NE MORA DA SADRŽI PODATKE O PROCENTU KLIJAVOSTI ČISTOG SEMENA I BROJU KLIJAVIH ILI UPOTREBLJIVIH SEMENKI PO KILOGRAMU.	potpuno usklađeno		

